

Druk nr 191/20
z dnia 07.12.2020

Projekt

Projekt niniejszego aktu prawnego
nie budzi zastrzeżeń pod względem
formalno-prawnym.

UCHWAŁA NR .....
RADY MIASTA ZDUŃSKA WOLA

z dnia ..... 2020 r.

dnia 3.12.2020
RADCA PRAWNY
Agnieszka Jagielska-Maros
ŁD-S-167

**w sprawie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
na 2021 r.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 i 1378) oraz art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 oraz z 2020 r. poz. 1492) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 r., zgodnie z brzmieniem załącznika do uchwały.

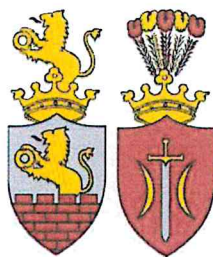
§ 2. 1. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

2. Uchwała podlega podaniu do publicznej wiadomości poprzez rozplakatowanie na tablicach ogłoszeń w Zduńskiej Woli w Urzędzie Miasta oraz w Pasażu Powstańców Śląskich i przy ul. 1-go Maja, a także poprzez zamieszczenie jej treści na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Zduńska Wola.

SEKRETARZ MIASTA
Izabela Dobrowolska

Załącznik do uchwały Nr .....
Rady Miasta Zduńska Wola
z dnia ..... 2020 r.

MIEJSKI PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH NA 2021 r.

Akceptacja:

PREZYDENT MIASTA

Konrad Pokora

Opracowanie:

Pełnomocnik Prezydenta ds. Profilaktyki Uzależnień

Zduńska Wola 2020 r.

Spis treści

Wstęp	3
I. Diagnoza lokalnych problemów uzależnienia od alkoholu i przemocy w rodzinie	5
1. Wyniki badania społecznego	6
2. Wielkość zjawiska uzależnienia od alkoholu oraz przemocy w rodzinie na terenie Miasta Zduńska Wola	31
3. Wnioski wynikające z diagnozy	37
II. Cele Programu	38
III. Adresaci Programu	39
IV. Realizatorzy Programu	39
V. Działania Programu	40
VI. Przewidywane efekty realizacji Programu	46
VII. Tryby realizacji zadań	46
VIII. Przewidywane skutki finansowe Programu	47
IX. Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zduńskiej Woli	47
X. Sprawozdawczość	47

WSTĘP

Alkoholizm jest jednym z najpoważniejszych współczesnych problemów zdrowotnych i społecznych. Według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji, po chorobach związanych z paleniem tytoniu i nadciśnieniem tętniczym. Spożywanie alkoholu ma wpływ na ponad 60 rodzajów chorób i urazów. Alkohol działa szkodliwie na niemal wszystkie tkanki i narządy. Szkody powodowane przez alkoholizm oraz ryzykowne i szkodliwe spożywanie alkoholu występują w wielu obszarach:

- 1) jednostkowym (oddziałują negatywnie na zdrowie fizyczne i psychiczne osób pijących);
- 2) społecznym (negatywne oddziaływanie na zdrowie fizyczne i psychiczne członków rodzin, przemoc w rodzinie, rozpad życia rodzinnego, zakłócenia porządku i bezpieczeństwa publicznego, wypadki drogowe, przestępczość, ubóstwo, bezrobocie);
- 3) ekonomicznym (koszty: leczenia osób uzależnionych jak i współuzależnionych, systemu pomocy społecznej, zaangażowania wymiaru sprawiedliwości, przedwczesnej umieralności, spadek wydajności pracy itp.).

Zagrożenia wynikające z używania i nadużywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych dotyczą całej populacji ludności. Organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego są obowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania alkoholu, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności organizacji społecznych w tym zakresie. Organy popierają także tworzenie i rozwój organizacji społecznych, których celem jest krzewienie trzeźwości i abstynencji, oddziaływanie na osoby nadużywające alkoholu oraz udzielanie pomocy ich rodzinom, jak również zapewniają warunki sprzyjające działaniom tych organizacji.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 r., zwany dalej „Programem”, stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych gminy w zakresie profilaktyki uzależnień oraz ograniczania negatywnych skutków społecznych i zdrowotnych wywołanych przez używanie i nadużywanie alkoholu.

Program jest zgodny z zadaniami własnymi gminy określonymi w art. 4¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 oraz z 2020 r. poz. 1492), zwanej dalej „ustawą”.

System profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych opisany w Programie oparty jest na wzajemnie komplementarnych działaniach realizowanych na poziomie gminy i uwzględnia kierunki działań określone w „Rekomendacjach do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych” Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Program wpisuje się w cele i zadania ujęte w:

- 1) ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050);
- 2) Miejskim Programie Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2017-2020 dla Miasta Zduńska Wola przyjętym uchwałą nr XXXII/266/16 Rady Miasta Zduńska Wola z dnia 29 grudnia 2016 r.;
- 3) Narodowym Programie Zdrowia na lata 2016-2020 (Dz. U. z 2016 r. poz. 1492);
- 4) Wojewódzkim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2017-2020 r.;
- 5) Wojewódzkim Programie Przeciwdziałania Narkomanii na 2017-2020 r.;

- 6) ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218 i 956);
- 7) Krajowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 (M. P. z 2014 r. poz. 445);
- 8) Wojewódzkim Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2020;
- 9) Miejskim Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2010–2020 przyjętym uchwałą nr XLIV/424/09 Rady Miasta Zduńska Wola z dnia 21 grudnia 2009 r.;
- 10) Narodowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022 (Dz. U. z 2017 r. poz. 458);
- 11) Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2010–2020 przyjętej uchwałą nr XLIV/423/09 Rady Miasta Zduńska Wola z dnia 21 grudnia 2009 r.

Na realizację zadań określonych w Programie przeznaczone będą środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Zgodnie z art. 18² ustawy dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub art. 18¹ ustawy oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ ustawy wykorzystuje się na realizację:

- 1) gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- 2) zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii

- i nie mogą być przeznaczone na inne cele.

Program stanowiący część strategii rozwiązywania problemów społecznych uchwalany jest corocznie przez Radę Miasta Zduńska Wola.

I. DIAGNOZA LOKALNYCH PROBLEMÓW UZALEŻNIENIA OD ALKOHOLU I PRZEMOCY W RODZINIE

Waga problemów wynikających z nadmiernego lub nieprawidłowego spożywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych w Polsce jest znacząca, zarówno w kontekście skutków zdrowotnych jak i społecznych. Problemy spowodowane spożywaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych prowadzą do problemów zdrowotnych jednostki, skrócenia długości życia osób uzależnionych o 10-20 lat, zaburzeń rozwoju psychofizycznego, zaburzeń emocjonalnych i psychosomatycznych u dzieci i innych członków rodziny, a w konsekwencji do rozkładu życia rodzinnego (m. in. kłótnie, przemoc, niechciane ciążę, demoralizacja, dewiacje seksualne, zubożenie itp.), naruszenia prawa i porządku przez osoby nietrzeźwe, bezrobocia, samobójstwa, bezdomności i włóczęgostwa, problemów w środowiska pracy. Uzależnienie od alkoholu jest zaburzeniem psychicznym i zaburzeniem zachowania, które w Polsce diagnozuje się na podstawie Międzynarodowej Statystycznej Klasyfikacji Chorób i Problemów Zdrowotnych – Rewizja 10 (ICD 10).

Badania epidemiologiczne w Polsce pozwalają szacować liczbę osób uzależnionych od alkoholu na około 650 tysięcy, zaś osób pijących alkohol szkodliwie – na około 3 mln. Obok osób uzależnionych problem alkoholizmu dotyka również osoby współuzależnione (członków rodziny), których jest 4-5 mln, w tym około 1 mln dzieci.

Badania CBOS dla roku 2015 pokazują, że napoje alkoholowe ogółem spożywa 89,7% badanych, abstynencję zaś deklaruje nieco ponad 10%. Według statystyk nieco ponad 3% badanych spożywa napoje alkoholowe codziennie. Najwięcej, bo ponad 18% badanych, pije średnio 2-3 razy w miesiącu. Respondenci deklarują, że spożywają napoje alkoholowe przez średnio 52 dni w roku, co prowadzi do twierdzenia, że przeciętny konsument pije co 7 dni, tj. raz w tygodniu.

W 2019 roku spożycie alkoholu w Polsce było najwyższe od 1993 r. W 2019 roku statystyczny Polak wypił aż 9,78 litra czystego alkoholu.

Tab. 1. Średnie roczne spożycie napojów alkoholowych na 1 mieszkańca w litrach w przeliczeniu na 100% alkoholu

Lata	Średnio na 1 mieszkańca Polski w litrach 100% alkoholu
1993	6,52
2015	9,41
2016	9,37
2017	9,45
2018	9,55
2019	9,78

Źródło: Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Spożywanie alkoholu jest jednym z najbardziej rozpowszechnionych zachowań ryzykownych wśród nastolatków. Poziom nadużywania alkoholu przez polską młodzież daje powód do niepokoju. Badania CBOS pokazują, że napoje alkoholowe to najbardziej rozpowszechniona substancja psychoaktywna wśród młodzieży. Najczęściej młodzi ludzie sięgają po piwo, choć niepokojącym jest wzrost od 2010 roku odsetka uczniów sięgających po wódkę (o 7 punktów procentowych).

Obok problemu nadmiernego lub nieprawidłowego spożywania alkoholu istotnym zjawiskiem społecznym, z którym boryka się współczesne społeczeństwo polskie jest przemoc w rodzinie. Określenie rzeczywistego rozmiaru zjawiska przemocy w rodzinie wciąż pozostaje kwestią niezwykle trudną do zmierzenia, a z uwagi na specyfikę tego problemu społecznego wiele czynów przemocowych w dalszym ciągu pozostaje nieujawnionych i znanych jedynie osobom, które w samotności doświadczają poważnych konsekwencji. Niejednokrotnie przyznanie się osoby doznającej przemocy do dramatów rozgrywających się w domu rodzinnym, mimo doświadczanego cierpienia, pozostaje ponad jej siły, co powoduje, że osoba stosująca przemoc pozostaje bezkarna i utwierdza się w przekonaniu, że członkowie rodziny milcząc i nie reagując dają przyzwolenie na powtarzanie agresywnych zachowań. Taka sytuacja powoduje, że zapobieganie temu negatywnemu zjawisku jest w wielu przypadkach niezwykle trudne. Dlatego też często to sąsiedzi słyszący dochodzące zza ściany odgłosy towarzyszące znęcaniu lub też nauczyciele, pracownicy socjalni czy lekarze dostrzegający na ciele osoby doznającej przemocy oznaki stosowania wobec niej siły fizycznej, zgłaszają ten fakt organom ścigania.

Zjawisko przemocy w rodzinie, które nadal stanowi ważny problem do rozwiązania, warunkują następujące czynniki:

- a) substancje psychoaktywne (alkohol, narkotyki, które wyzwalają agresję, stymulują i pobudzają do działania, jednocześnie osłabiając zdolność do samokontroli),
- b) czynniki psychologiczne (zaburzenia osobowości, zaburzenia kontroli emocjonalnej i kontroli zachowań, stres, frustracja, silne negatywne emocje, chłód emocjonalny, przeżycia traumatyczne, np. bycie ofiarą, świadkiem przemocy),
- c) czynniki społeczno-kulturowe (przemoc jako wzorzec przekazywany z pokolenia na pokolenie, przemoc jako forma kontrolowania, wymuszania posłuszeństwa, akceptowane narzędzie),
- d) czynniki środowiskowe (niski status socjoekonomiczny, izolacja społeczna rodziny, stres związany z brakiem zatrudnienia itp.).

Wielkość zjawiska alkoholizmu i przemocy w rodzinie na terenie Miasta Zduńska Wola można jedynie oszacować na podstawie przeprowadzonej w 2020 r. badania społecznego lokalnych zagrożeń, liczby osób zgłaszających się po pomoc, a w przypadku przemocy - informacji i analizy danych zgromadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny w Zduńskiej Woli.

1. Wyniki badania społecznego

W bieżącym roku została przeprowadzona diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych w obszarach problemów społecznych związanych z nadużywaniem alkoholu, nikotyny, dopalaczy i narkotyków, uzależnieniem od hazardu, przemocą w rodzinie, przemocą w środowisku szkolnym, cyberprzemocą. Badanie postaw społecznych zostało przeprowadzone w 3 grupach badawczych tj.:

- wśród 300 pełnoletnich mieszkańców miasta (109 mężczyzn i 191 kobiet; średnia wieku respondentów 40 lat), w formie ankiety internetowej,
- 510 uczniów klas 6 oraz 820 uczniów klas 7-8 szkół podstawowych, w formie ankiety internetowej,
- oraz sprzedawców napojów alkoholowych (pracownicy punktów: 13 mężczyzn i 38 kobiet; 12 właścicieli; średnia wieku respondentów 43 lata).

MIESZKAŃCY MIASTA

W próbie reprezentatywnej jaką stanowili pełnoletni mieszkańcy miasta przedmiotem badania były następujące obszary: wiek inicjacji alkoholowej, częstotliwość spożywania alkoholu oraz ilość wypijanego alkoholu.

Średnia wieku inicjacji alkoholowej w Polsce wynosi obecnie dwanaście lat. Granica inicjacji alkoholowej w Polsce ciągle się obniża i to znacząco. Badania wykazują, że alkohol próbują już nawet jedenastoletkowie. Dotyczy to nie tylko dzieci z trudnych środowisk. Badania Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych pokazują, że dorośli nie stawiają nieletnim barier, jeśli chodzi o spożycie alkoholu i dostęp do niego, co więcej, nierzadko ułatwiają im zakup. Z badania CBOS „Postawy młodych wobec alkoholu” przeprowadzonego w 2018 r. wynika, że w 68% przypadków za inicjacją alkoholową młodego człowieka stoi dorosły – domownik albo znajomy, który decyduje się kupić albo poczęstować nastolatka „czymś mocniejszym”.

Poniższe dane dotyczące zduńskowolan potwierdzają wyniki badań ogólnopolskich. 5% badanych wskazało na wiek inicjacji alkoholowej poniżej 12 roku życia, a 75% respondentów (225/300) po raz pierwszy piło alkohol przed ukończeniem 18 roku życia.

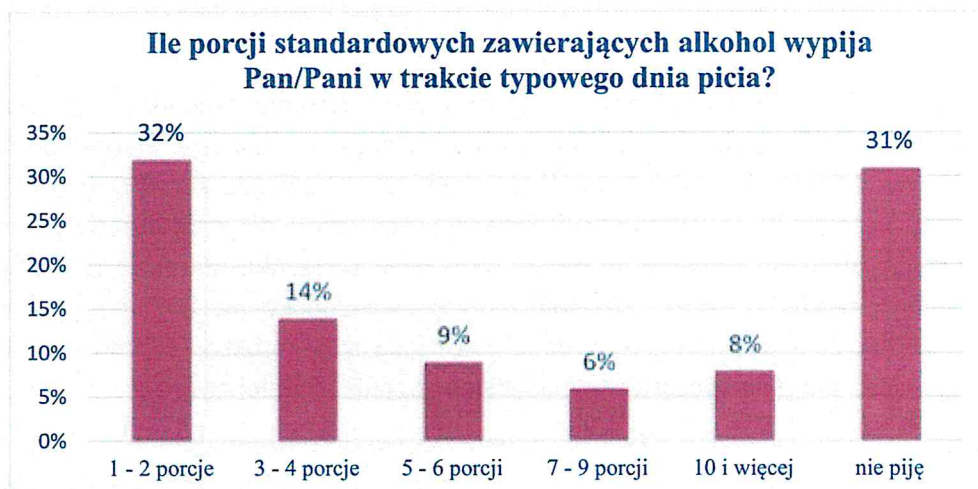

23% badanych respondentów to osoby deklarujące abstynencję. Największa liczba badanych przyznała, że spożywa alkohol kilka razy w roku (33%) oraz kilka razy w miesiącu (23%). 13% mieszkańców pije alkohol raz w tygodniu, a 7% kilka razy w tygodniu. 1% mieszkańców naszego miasta przyznaje się do codziennego spożywania alkoholu (mniej niż średnia krajowa).

Dla porównania w Polsce według statystyk nieco ponad 3% badanych spożywa napoje alkoholowe codziennie. Najwięcej, bo ponad 18% badanych, pije średnio 2-3 razy w miesiącu.

Oprócz częstotliwości spożywania alkoholu ważne są także jego ilości. Porcja standardowa alkoholu (tzn. 10g czystego, 100% alkoholu) zawarta jest w ok. 250 ml piwa o mocy 5% (pół butelki), w ok. 100 ml wina o mocy 12% (jeden kieliszek wina) oraz w ok. 30 ml wódki o mocy 40% (mały kieliszek wódki).

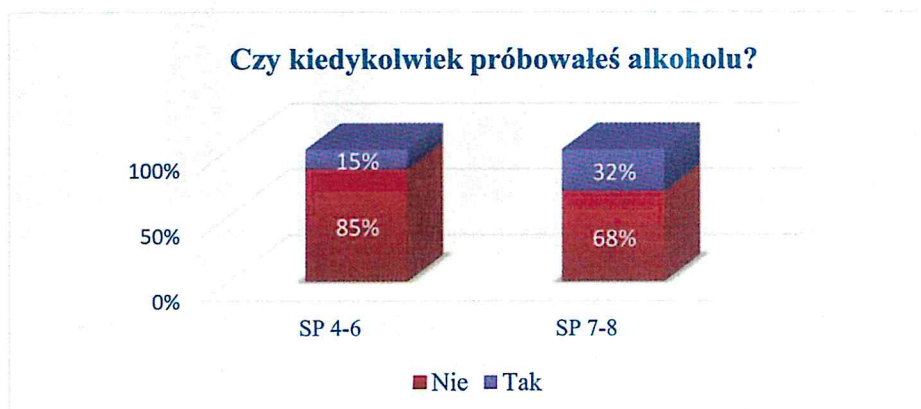
Badani łącznie deklaruwali najczęściej, że spożywają jednorazowo 1-2 porcji alkoholu (32%). 14% osób zadeklarowało ilości rzędu 3-4 porcji. 9% badanych wskazało na 5-6 porcji, a 31% badanych przyznało, że nie piją.

W związku z powyższym należy uznać, że mieszkańcy Miasta Zduńska Wola odzwierciedlają postawy wobec picia alkoholu oscylujące wokół danych o średnim poziomie ryzyka dla kraju. Zachowania związane z piciem alkoholu są w dużej mierze zależne od postaw czyli chociażby wiedzy na temat szkodliwego działania alkoholu, emocji i motywacji, które towarzyszą jego spożywaniu.

UCZNIOWIE KLAS 6-8 SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

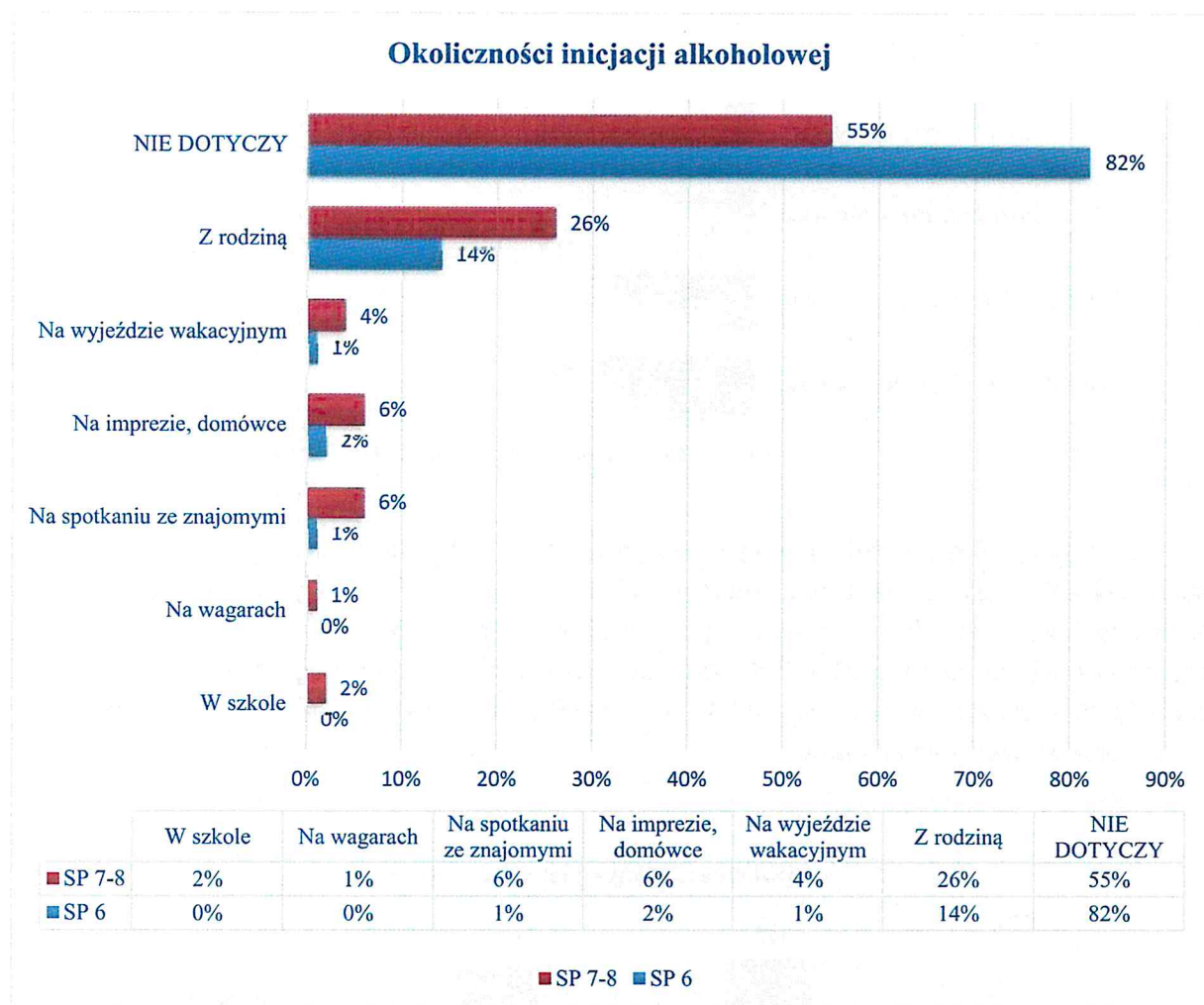
Alkohol jest najbardziej rozpowszechnioną substancją psychoaktywną wśród polskiej młodzieży. Diagnoza przeprowadzona wśród uczniów 6-8 klas zduńskowolskich szkół podstawowych przedstawia następujące wyniki.

Inicjację alkoholową ma już za sobą 15% uczniów klas 6 oraz 68% uczniów klas 7-8 szkół podstawowych z Miasta Zduńska Wola.

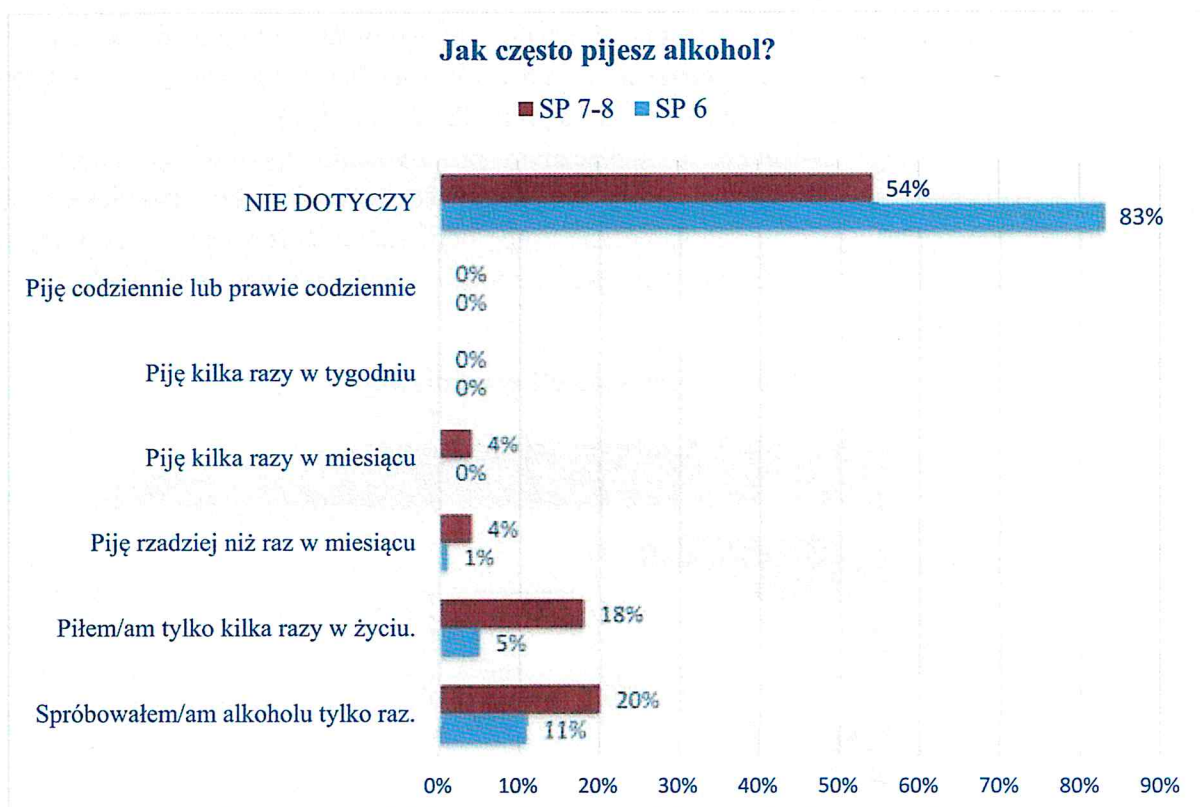
Najczęściej deklarowaną okolicznością inicjacji alkoholowej młodszych uczniów jest towarzystwo rodziny (14%). Wśród starszych uczniów odpowiedzi są podzielone: towarzystwo rodziny (26%), spotkania ze znajomymi (6%) oraz impreza, domówka (6%).

Poniższe wyniki mogą świadczyć o społecznym przyzwoleniu spożywania alkoholu oraz wydają się potwierdzać prawidłowość związaną z psychospołecznym rozwojem człowieka w wieku dorastania. Dla młodzieży najważniejszą społeczną grupą odniesienia są rówieśnicy. To utrzymanie pozycji w grupie znajomych jest jedną z najsilniejszych motywacji, aby sięgnąć po alkohol.

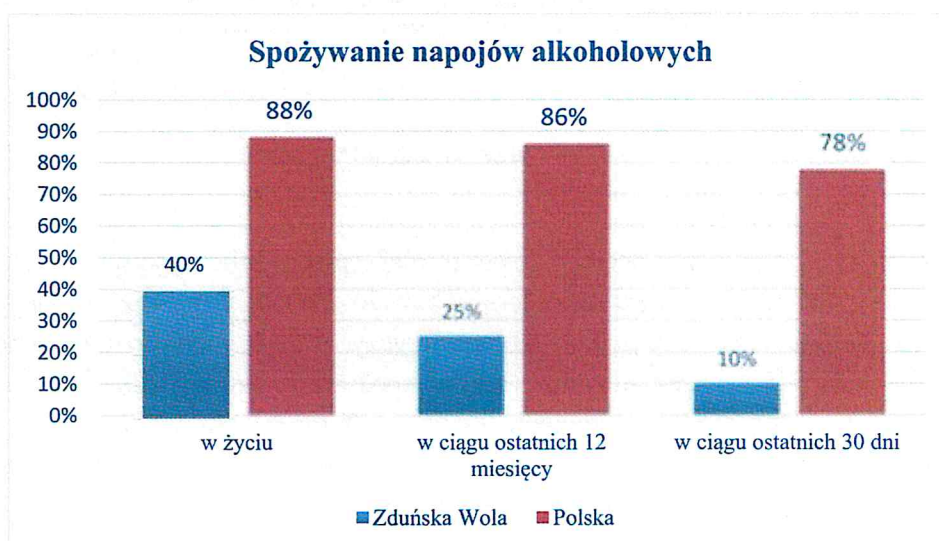

Podczas badania dokonano oceny częstotliwości spożywania napojów alkoholowych przez młodzież. 11% uczniów klas 6 wskazało, że spróbowało alkoholu tylko raz, a 5% tylko kilka razy w życiu, 83% zadeklarowało, że to pytanie ich nie dotyczy. Wraz z wiekiem ta tendencja się zmienia: wśród uczniów klas 7-8 odsetek uczniów, którzy spożywali alkohol kilka razy w życiu wzrósł do 18%, raz w życiu - 20%, a 54% odpowiedziało, że to pytanie ich nie dotyczy.

Skłonność młodych ludzi do próbowania alkoholu w tak młodym wieku jest niepokojąca i stanowi podstawę do podjęcia działań przez rodziców i szkołę.

Spożywanie napojów alkoholowych wśród uczniów z terenu Miasta Zduńska Wola, zarówno kiedykolwiek w życiu, w ciągu ostatnich 12 miesięcy, jak i w ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem, jest na dużo niższym poziomie w porównaniu z wynikami dla młodzieży ogólnopolskiej. Uczniowie klas 7-8 szkół podstawowych w Zduńskiej Woli sięgają po alkohol zdecydowanie rzadziej niż ich rówieśnicy na terenie Polski, co wskazuje na pozytywny trend młodych ludzi wobec spożywania alkoholu.

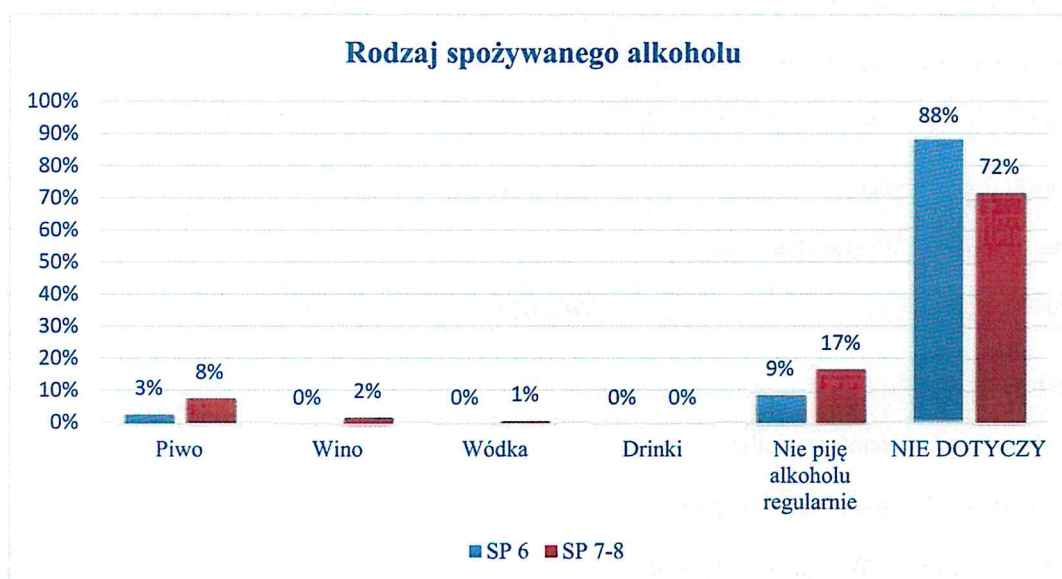
Tab. 2 Spożywanie napojów alkoholowych

Uczniowie klas 7-8 szkół podstawowych w Zduńskiej Woli

	<i>Nie piłem</i>	<i>1-2 razy</i>	<i>3-5 razy</i>	<i>6-9 razy</i>	<i>10-19 razy</i>	<i>20-39 razy</i>	<i>40 razy lub więcej</i>
W życiu	40%	17%	16%	3%	2%	1%	1%
W ciągu ostatnich 12 miesięcy	25%	17%	5%	2%	2%	0%	0%
W ciągu ostatnich 30 dni	10%	5%	3%	2%	0%	0%	0%

Na zielono zaznaczono odpowiedź najczęściej wybieraną przy danym twierdzeniu.

Uczniowie objęci badaniem wskazali, że najczęściej sięgają po piwo (uczniowie klas 6 – 3%; uczniowie klas 7-8 – 8%) oraz wino (uczniowie klas 7-8 – 2%). 9% młodszych uczniów i 17% starszych deklaruje, że nie spożywa alkoholu regularnie. Dla porównania Raport CBOS „Młodzież 2018” podaje, że w 2018 roku uczniowie najczęściej sięgali po piwo (74%), następnie po wódkę i inne mocne alkohole (62%) oraz wino (43% badanych).

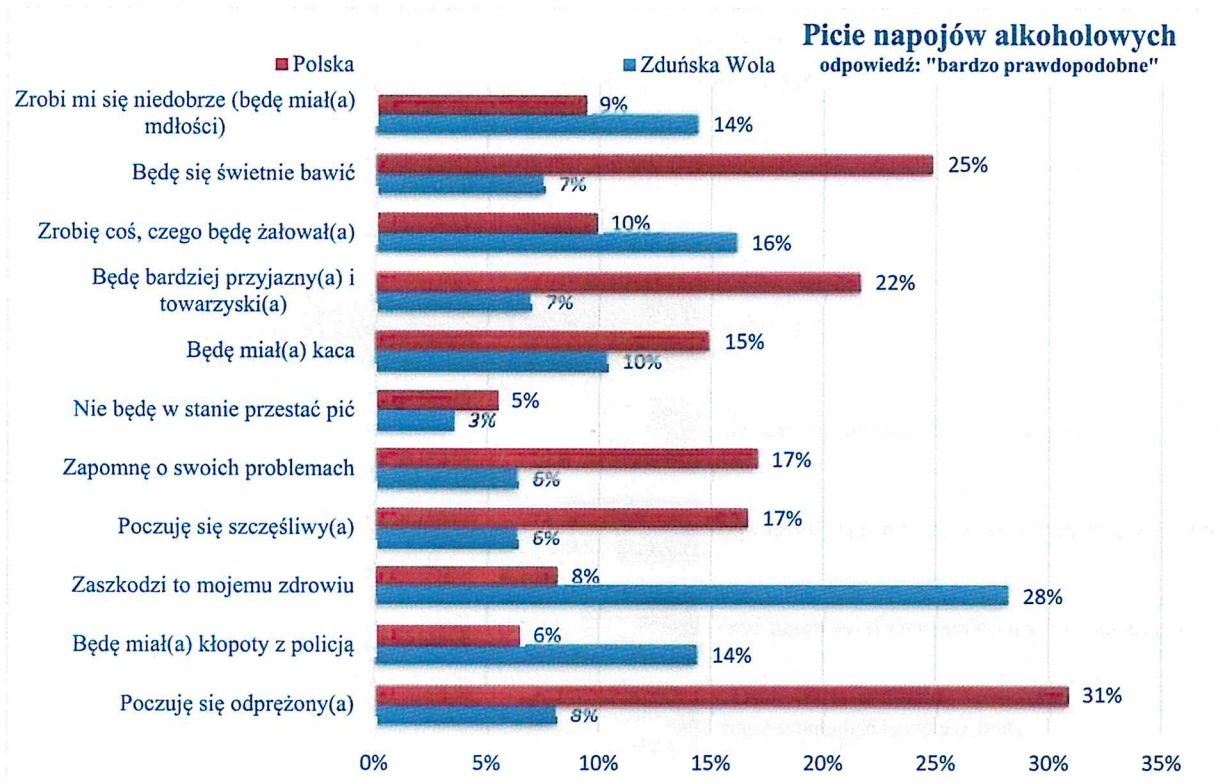
W poniższej tabeli przedstawiono wyniki badania uczniów szkół Miasta Zduńska Wola z zakresu spożycia poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych (podczas ostatniej okazji picia napojów alkoholowych).

Wielkość spożycia poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych przy ostatniej okazji picia napojów alkoholowych wskazuje, iż uczniowie szkół z Miasta Zduńska Wola najczęściej spożywają mniej niż pół litra piwa - 12%, 1-2 kieliszków wina (71%) oraz 6 kieliszków wódki (4%).

Tab. 3 Wielkość spożycia poszczególnych rodzajów napojów alkoholowych przy ostatniej okazji picia napojów alkoholowych

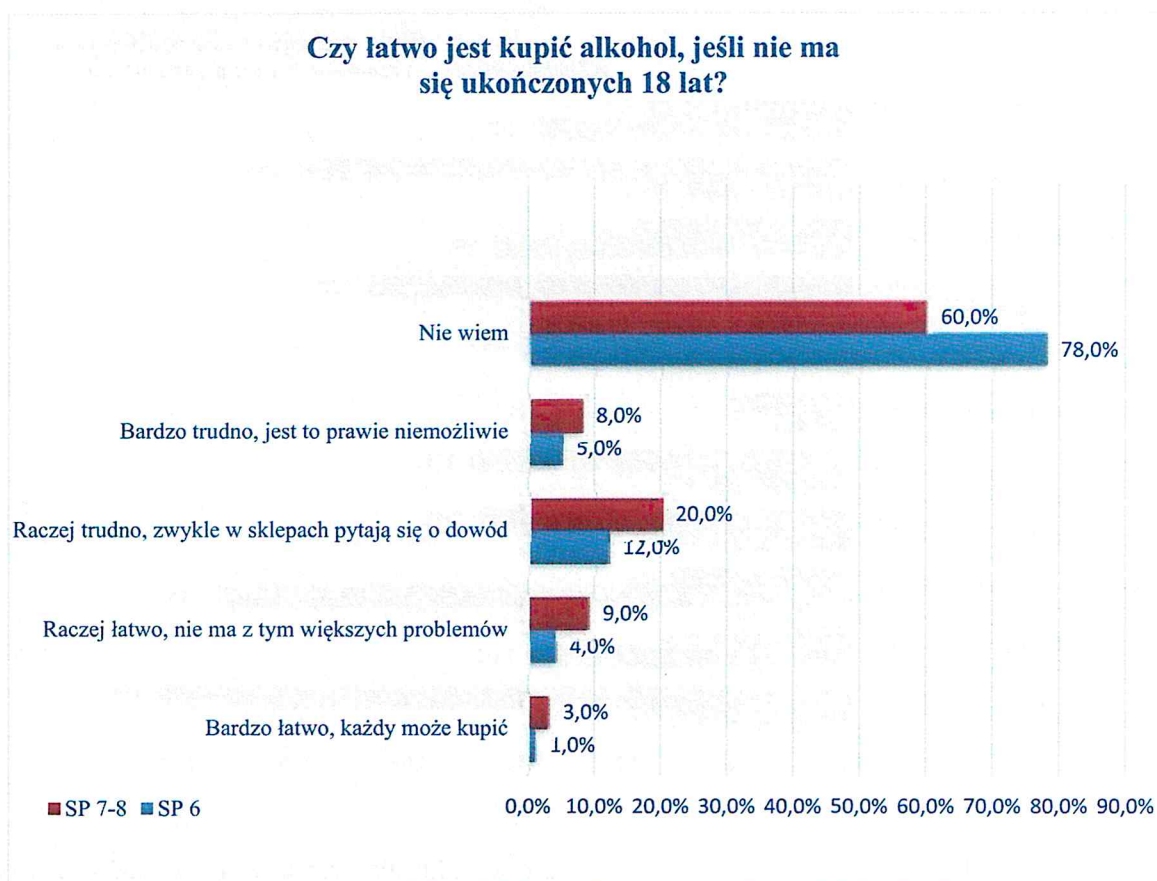
PIWO	
	ZDUŃSKA WOLA
Nigdy nie piję piwa	70%
Ostatnim razem nie piłem(am) piwa	10%
Mniej niż jedną zwykłą butelkę lub puszkę (poniżej 0,5 litra)	12%
1-2 typowe butelki lub puszki (powyżej 0,5 do 1 litra)	7%
3-4 typowe butelki lub puszki (powyżej 1 litra do 2 litrów)	0%
5 lub więcej typowych butelek lub puszek (powyżej 2 litrów)	0%
WINO	
	ZDUŃSKA WOLA
Nigdy nie piję wina	83%
Ostatnim razem nie piłem(am) wina	5%
Mniej niż jeden kieliszek (poniżej 100 gram)	9%
1-2 kieliszki (powyżej 100 gram do 200 gram)	71%
Pół butelki (ok. 370 gram)	1%
Butelkę lub więcej (750 gram lub więcej)	1%
WÓDKA	
	ZDUŃSKA WOLA
Nigdy nie piję wódki	90%
Ostatnim razem nie piłem(am) wódki	1%
Mniej niż jeden kieliszek (poniżej 50 gram)	2%
1-2 kieliszki (powyżej 50 gram do 100 gram)	2%
3-5 kieliszków (powyżej 100 gram do 250 gram)	1%
6 kieliszków lub więcej (300 gram lub więcej)	4%

Picie napojów alkoholowych wśród uczniów Miasta Zduńska Wola jest na dużo niższym poziomie w porównaniu z wynikami dla młodzieży ogólnopolskiej. Uczniowie w Zduńskiej Woli nie tylko spożywają mniej alkoholu, ale również piją z umiarem napoje alkoholowe o mniejszej zawartości procentowej alkoholu. Ponadto młodzież nie tylko rzadziej sięga po alkohol niż ich rówieśnicy na terenie Polski, ale również rzadziej pali papierosy. Wskazuje to na pozytywny trend młodych ludzi wobec spożywania alkoholu i palenia papierosów.

W perspektywie wyników porównania ESPAD dla badanych uczniów konieczna wydaje się szeroka edukacja z zakresu substancji psychoaktywnych. Warto zwrócić uwagę na uzależnienia od innych substancji psychoaktywnych tj. leki uspokajające lub nasenne wydawane bez recepty.

W ramach przeprowadzonego badania dokonano próby oceny przez młodzież dostępności napojów alkoholowych. Poniższe wyniki wskazują, że niemal 78% uczniów klas 6 oraz 60% uczniów klas 7-8 nie wie czy można kupić alkohol przez osobę poniżej 18 roku życia. Może to sugerować, że ta część uczniów nigdy nie podejmowała próby nabycia alkoholu. Z kolei łącznie 5% uczniów klas 6 i 12% klas 7-8 wskazała przeciwne stanowisko. Łącznie 6% sprzedawców na terenie naszego miasta zgadza się ze stwierdzeniem, że osoby małoletnie mają możliwość zakupu alkoholu, natomiast 92% ankietowanych przychyliła się do stwierdzenia, że zakup ten nie jest łatwy.

Poniższy wykres obrazuje dane liczbowe dotyczące prób zakupu alkoholu. Sprzedawcy napojów alkoholowych Miasta Zduńska Wola deklarują, że przypadki próby nabycia alkoholu przez osobę poniżej 18 roku życia zdarzają się najczęściej kilka razy w miesiącu (37%). Pozostałe wartości odnoszą się do prób zakupu alkoholu kilka razy w roku (31%) i tygodniu (8%). W opinii 22% respondentów taka sytuacja się nie zdarza.

71% sprzedawców napojów alkoholowych z Miasta Zduńska Wola deklaruje, że nigdy nie sprzedała alkoholu osobie, która budziła wątpliwości co do pełnoletności, a 27% nie jest tego pewna.

W przypadku wątpliwości, co do wieku 43% badanych sprzedawców zawsze sprawdza wiek na podstawie dowodu potwierdzającego tożsamość, a 51% sprzedawców robi to często.

Wyniki badań przeprowadzonych na terenie Miasta Zduńska Wola oraz badań ogólnopolskich dowodzą, że w walce ze zbyt wczesną inicjacją alkoholową młodzieży czy spożywaniem napojów alkoholowych przez młodzież do 15 roku życia nie pomagają również sprzedawcy. Z badań CBOS wynika, że jedynie 11-16% nieletnich spotyka się w sklepie z odmową sprzedaży piwa, wina czy wódki.

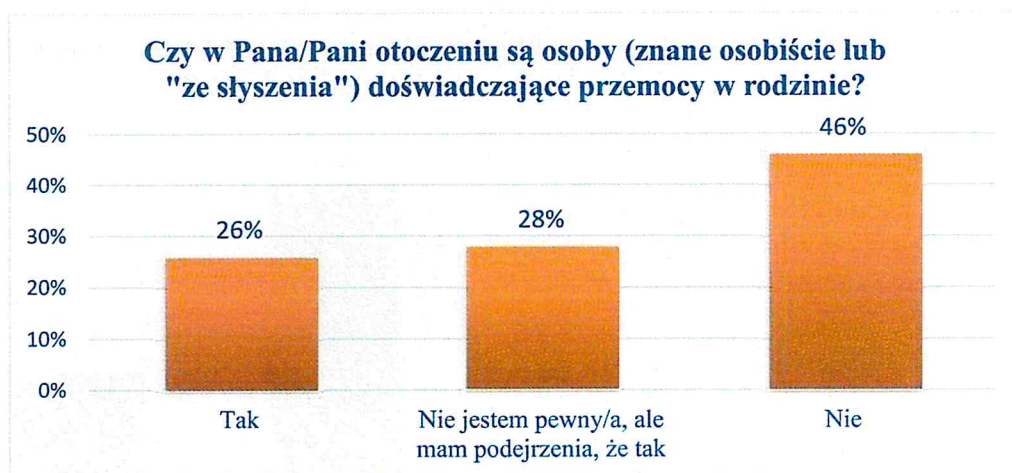
ZJAWISKO PRZEMOCY W RODZINIE

Według badań CBOS Polacy deklarują, że najczęściej doświadczali agresji w domu (9%) bądź na ulicy poza najbliższą okolicą (9%). Podobna liczba osób (8%) padła ofiarą przemocy nieopodal miejsca zamieszkania. Co dwudziesty ankietowany (5%) został zaatakowany w restauracji, kawiarni lub w dyskotecie, czterech na stu (4%) spotkało się z przemocą w pracy lub szkole, a trzech na stu (3%) w środkach komunikacji.

Przemoc, zarówno ta fizyczna, jak i psychiczna, jest zjawiskiem dość powszechnym w polskiej społeczności, o czym świadczą powyższe wyniki. Jest to zjawisko niezwykle trudne do zbadania, ponieważ osoby doświadczające przemocy w różny sposób zniekształcają swoje doświadczenia, np. racjonalizując zachowanie sprawcy lub go usprawiedliwiając.

Wyniki badań wskazują, że 26% respondentów zna w swoim otoczeniu osoby, które doświadczają przemocy w rodzinie, a 28% podejrzewa, że tak się dzieje.

Łącznie 98% badanych zdecydowanie lub raczej zgadza się ze stwierdzeniem, że przyczyną przemocy w rodzinie jest alkohol. Warto pamiętać, że spożywanie alkoholu nasila tendencję do stosowania przemocy, ale nie jest jej bezpośrednią przyczyną. Oznacza to, że wyleczenie uzależnienia od alkoholu nie pozwala na zakończenie problemu przemocy w rodzinie.

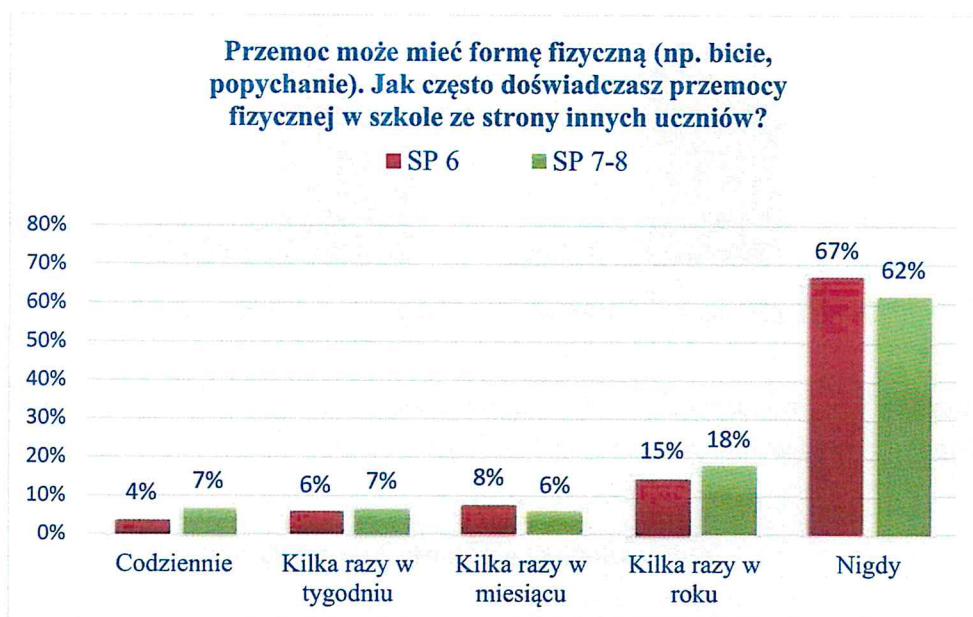
W społeczeństwie obecne panuje przekonanie, że przemoc nie zdarza się w tzw. „dobrych domach”. 98% mieszkańców Miasta Zduńska Wola nie jest skłonna myśleć schematycznie o przemocy w rodzinie, co oznacza, że w ich opinii przemoc występuje nie tylko w rodzinach dysfunkcyjnych. Ponadto łącznie 97% mieszkańców zgadza się ze stwierdzeniem, że ofiarą przemocy w rodzinie może stać się zarówno kobieta, jak i mężczyzna.

Twierdzenie	Zdecydowanie prawdziwe	Raczej prawdziwe	Raczej nieprawdziwe	Zdecydowanie nieprawdziwe
Przyczyną przemocy w rodzinie jest alkohol.	74%	24%	2%	0%
Przemoc zdarza się tylko w rodzinach z marginesu społecznego.	0%	2%	19%	79%
Ofiarą przemocy w rodzinie może stać się zarówno kobieta, jak i mężczyzna.	33%	64%	3%	0%
Przemoc w rodzinie to prywatna sprawa, nikt nie powinien się wtrącać.	0%	5%	45%	50%
Przemoc jest tylko wtedy, gdy są widoczne ślady na ciele ofiary.	0%	1%	12%	87%
Policja nie powinna interweniować w sprawach rodzinnych.	1%	12%	55%	32%

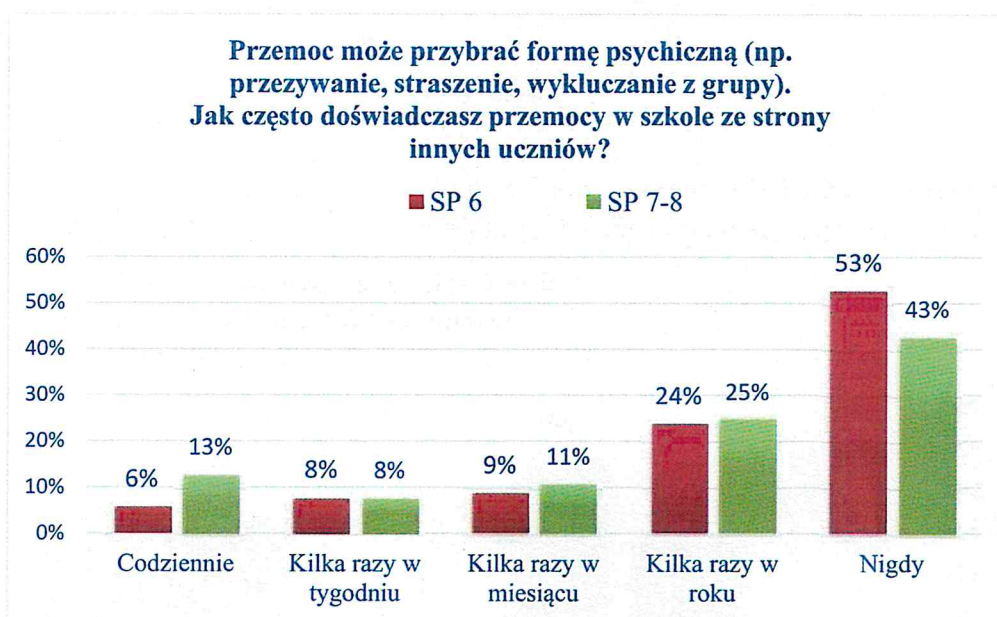
PRZEMOC W SZKOLE

Zjawisko przemocy w środowisku młodych ludzi staje się problemem coraz bardziej aktualnym i wymagającym podjęcia odpowiednich rozwiązań. Agresja ujawniająca się w szkole często ma swoje źródła w przemocy domowej, kiedy rodzice uczą swoje dzieci niewłaściwych wzorców reagowania i podejmowania kontaktów z innymi ludźmi.

Uczniowie odpowiadali, że są ofiarami przemocy fizycznej ze strony innych uczniów kilka razy w roku (klasy 6: 15%; klasy 7-8: 18%), kilka razy w miesiącu (klasy 6: 8%; klasy 7-8: 6%), kilka razy w tygodniu (klasy 6: 6%; klasy 7-8: 7%) oraz nawet codziennie (klasy 6: 4%; klasy 7-8: 7%).

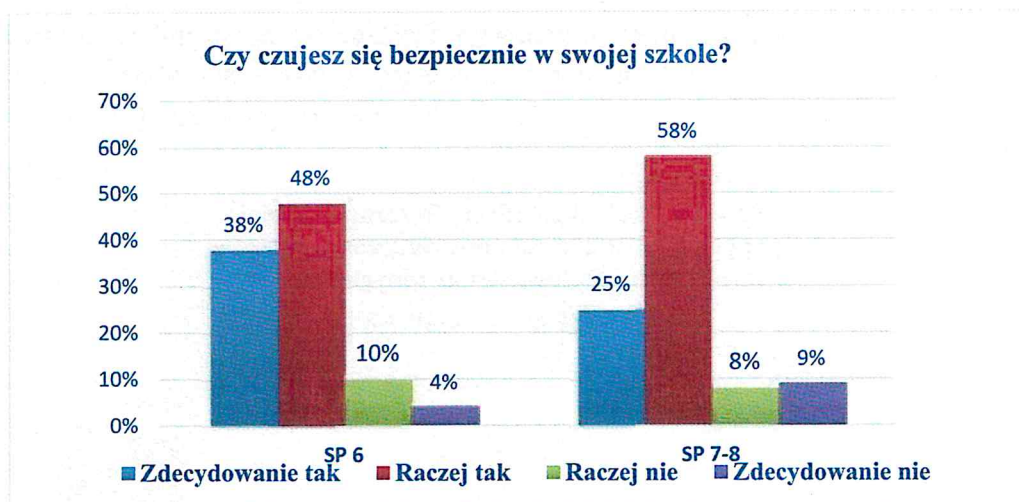

W przypadku przemocy psychicznej uczniowie wskazali, że przypadki jej stosowania pojawiają się najczęściej - kilka razy w roku (klasy 6: 24%; klasy 7-8: 25%) kilka razy w miesiącu (klasy 6: 9%; klasy 7-8: 11%), kilka razy w tygodniu (klasy 6: 8%; klasy 7-8: 8%) oraz nawet codziennie (klasy 6: 6%; klasy 7-8: 13%). Zauważalny jest większy odsetek uczniów doświadczających przemocy psychicznej.

Większość uczniów czuje się w swojej szkole bezpiecznie (klasy 6: 86%; klasy 7-8: 83%). Zauważalny odsetek uczniów zdecydowanie nie czuje się w swojej szkole bezpiecznie (klasy 6: 4%; klasy 7-8: 9%).

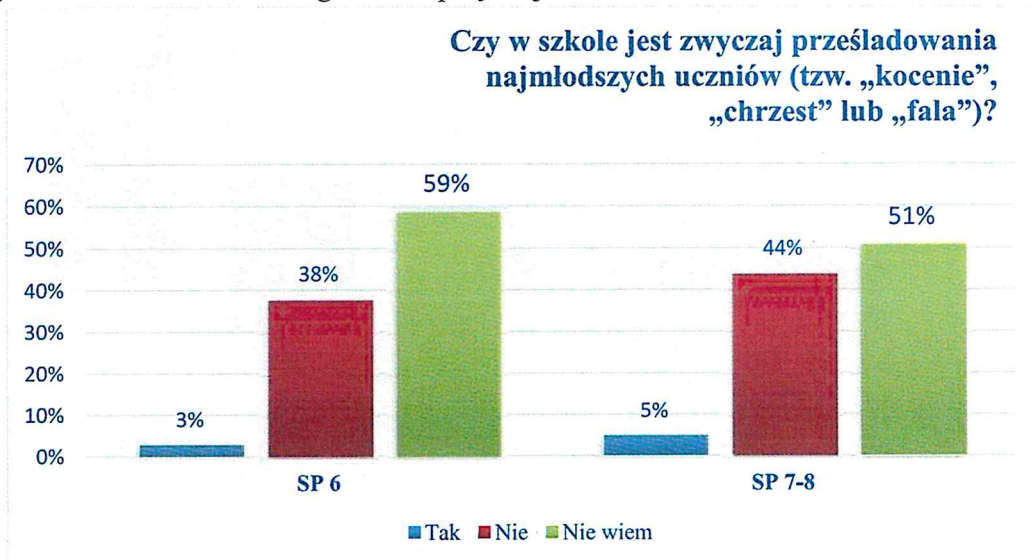

20% uczniów klas młodszych i 16% uczniów klas starszych przyznało, że czują się w swojej szkole niezupełnie bezpiecznie, ponieważ są uczniowie, których się boją.

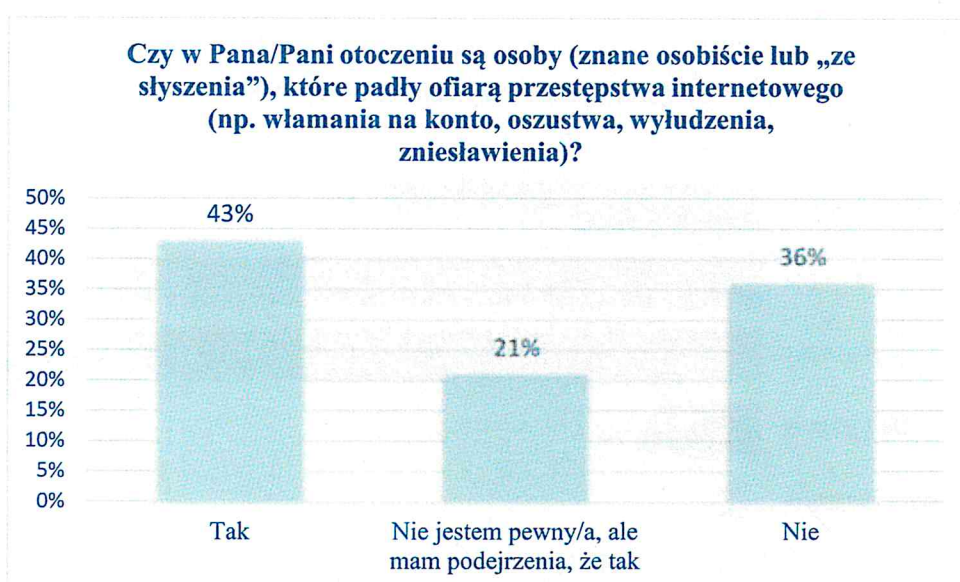

Z odpowiedzi udzielonych przez uczniów wynika, że w szkołach obecny jest zwyczaj „chrztu” uczniów, ale ma on znaczenie marginalne – przyznaje to 3% uczniów klas 6 i 5% uczniów klas 7-8.

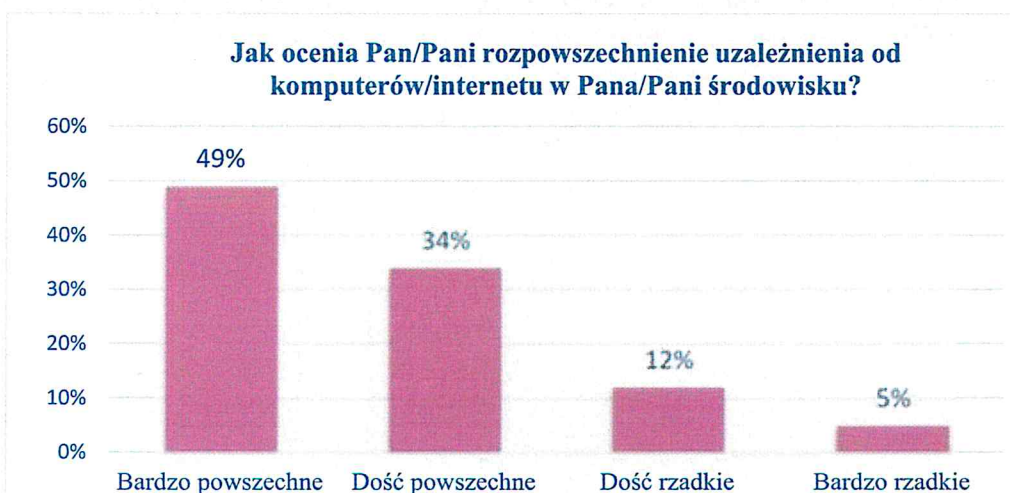

Zjawisko cyberprzemocy definiuje się jako przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych. Podstawowe formy zjawiska to nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci oraz podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli. Do działań określanых mianem cyberprzemocy wykorzystywane są głównie poczta elektroniczna, czaty, komunikatory, strony internetowe, blogi, serwisy społecznościowe, grupy dyskusyjne, serwisy SMS i MMS.

Badania wykazały, że cyberprzemoc stanowi dla lokalnej społeczności pewien problem. 43% badanych ma w swoim otoczeniu osoby, które padły ofiarą przestępstwa internetowego (np. włamania na konto, oszustwa, wyłudzenia, zniesławienia), a 21% nie jest pewna, ale ma podejrzenia, że tak właśnie się stało.

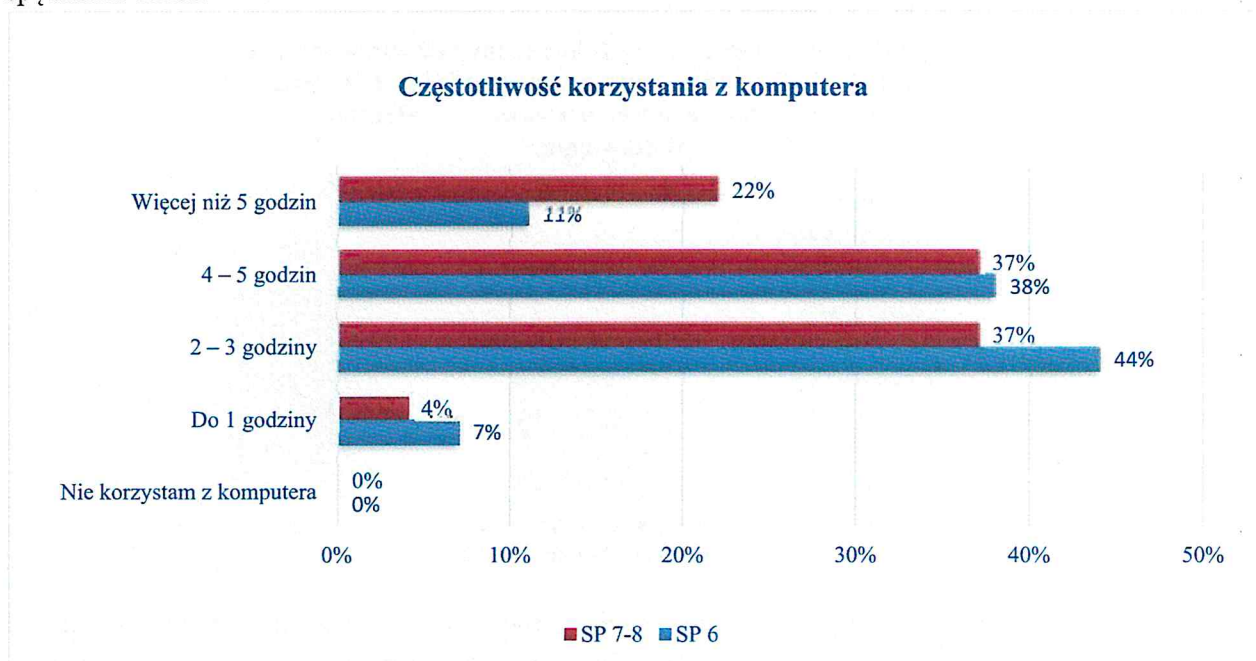
Niepokojące są dane związane są z subiektywnym oszacowaniem uzależnienia od komputera lub Internetu w środowisku lokalnym. Łącznie 83% mieszkańców uważa, że tego typu uzależnienie jest dość i bardzo powszechne w środowisku lokalnym, a 17% ocenia je jako dość rzadkie i bardzo rzadkie zjawisko.

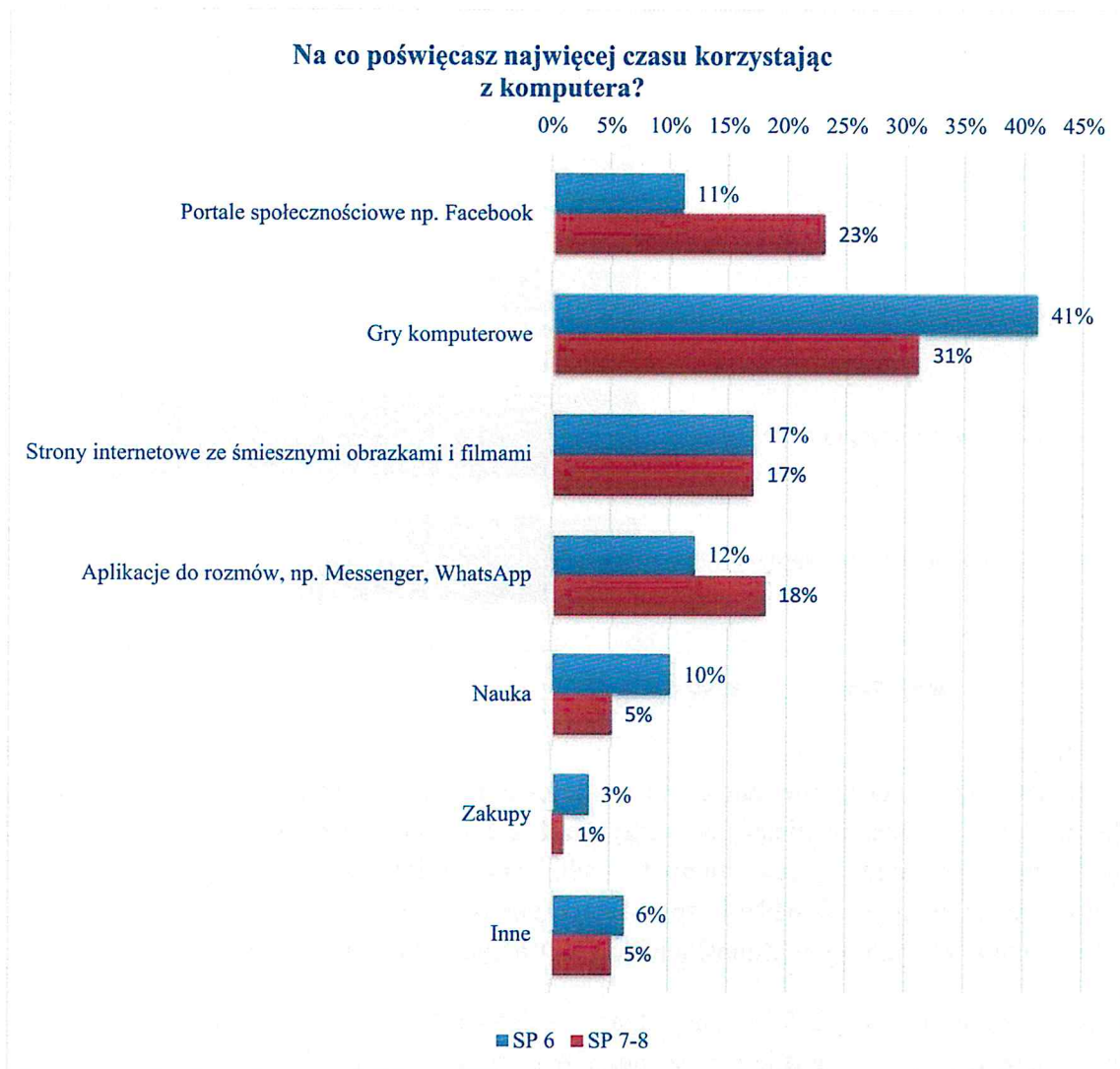

Nadmierne korzystanie z Internetu staje się dziś niezwykle poważnym problemem społecznym. Na ryzyko uzależnienia szczególnie narażone są dzieci i młodzież, dla których Internet jest nieodłącznym elementem ich codziennej aktywności, życia społecznego oraz rozrywki. Badania pokazują, że problem staje się coraz poważniejszy i wymaga szybkiej reakcji rodziców, opiekunów i pedagogów. W Polsce 23% badanych nastolatków (w wieku 11-16 lat) stwierdziło u siebie przynajmniej jeden z badanych symptomów nadużywania Internetu. Najczęściej występujący symptom to surfowanie po Internecie nawet wtedy, kiedy to specjalnie nie jest interesujące (38%) oraz zaniedbywanie rodziny, znajomych i nauki szkolnej (35%).

Wraz z wiekiem wzrasta dzienna liczba godzin przeznaczonych na korzystanie z komputera. Większość uczniów spędza przed komputerem od dwóch do trzech godzin dziennie (klasy 6: 44%; klasy 7-8: 37%). Jednakże część uczniów deklaruje również spędzanie czasu przed komputerem powyżej 4 godzin (łącznie 49% uczniów klas 6 i 59% uczniów klas 7-8). W praktyce może to oznaczać, że po powrocie ze szkoły korzystanie z komputera jest dla nich jedyną formą spędzania czasu.

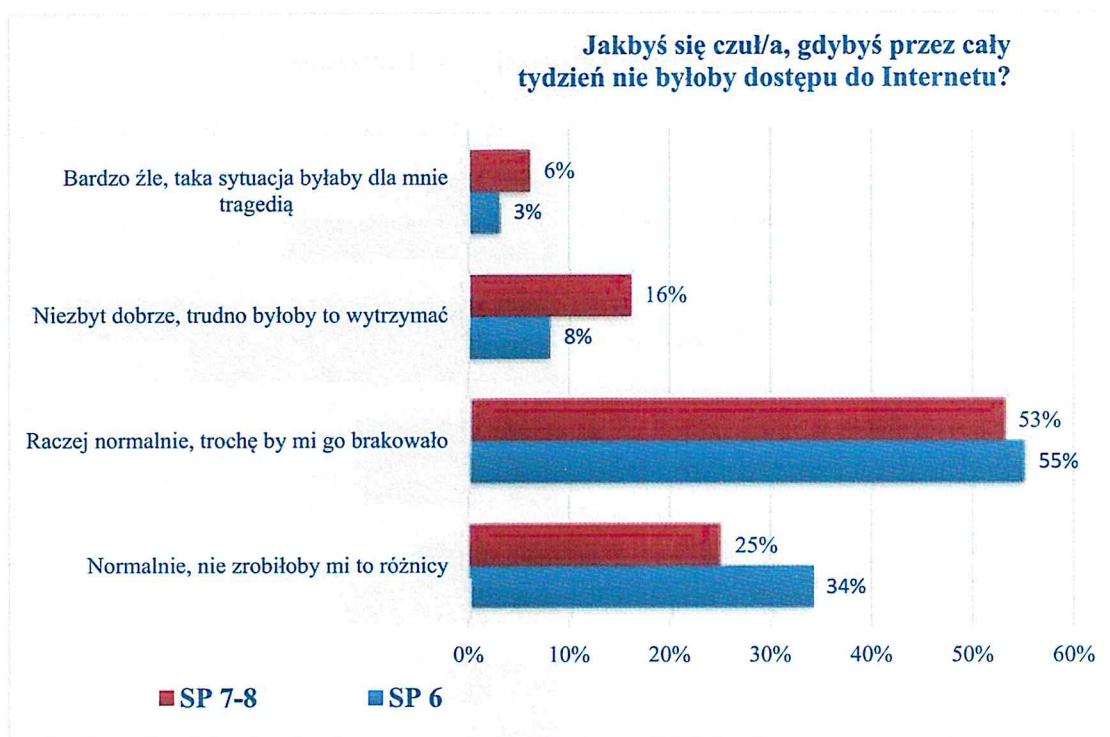

Najbardziej popularnymi formami okazują się gry komputerowe (klasy 6: 41%; klasy 7-8: 31%), portale społecznościowe (klasy 6: 11%; klasy 7-8: 23%), strony internetowe ze śmiesznymi obrazkami i filmikami (klasy 6: 17%; klasy 7-8: 17%) oraz aplikacje do rozmów (klasy 6: 12%; klasy 7-8: 18%).

Łącznie 34% uczniów klas 6 oraz 25% uczniów klas 7-8 szkoły podstawowej deklaruje, że brak dostępu do Internetu nie miałby dla nich znaczenia lub wpływ ten byłby niewielki. Aczkolwiek znaczna część uczniów przyznaje, że odczułaby brak dostępu do Internetu (klasy 6: 55%; klasy 7-8: 53%). Jednocześnie relatywnie niewielka grupa uczniów stwierdziła, że korzystanie z komputera jest dla nich na tyle istotne, że brak takiej możliwości odczuliłby negatywnie (klasy 6: 11%; klasy 7-8: 22%).

Należy tutaj zaznaczyć, że dzieci i młodzież, tak samo jak dorośli, nie zawsze potrafią dokonać „uczciwej” samooceny swoich negatywnych przyzwyczajzeń czy nawyków, dlatego należy mieć na uwadze, że ten odsetek w rzeczywistości może być jeszcze wyższy.

Internet jako nieocenione narzędzie komunikacji, edukacji oraz rozrywki jest atrakcyjnym medium. Należy jednak pamiętać, że korzystanie z Internetu może wiązać się z występowaniem licznych zagrożeń: przestępstw internetowych, cyberbullyingu, stalkingu, sekstingu, szantażu, podszywania się, hatingu. W badaniu sprawdzono doświadczenia związane z cyberprzemocą. Wyniki badań wskazują, że uczniom w Zduńskiej Woli nie są obce wymienione poniżej doświadczenia.

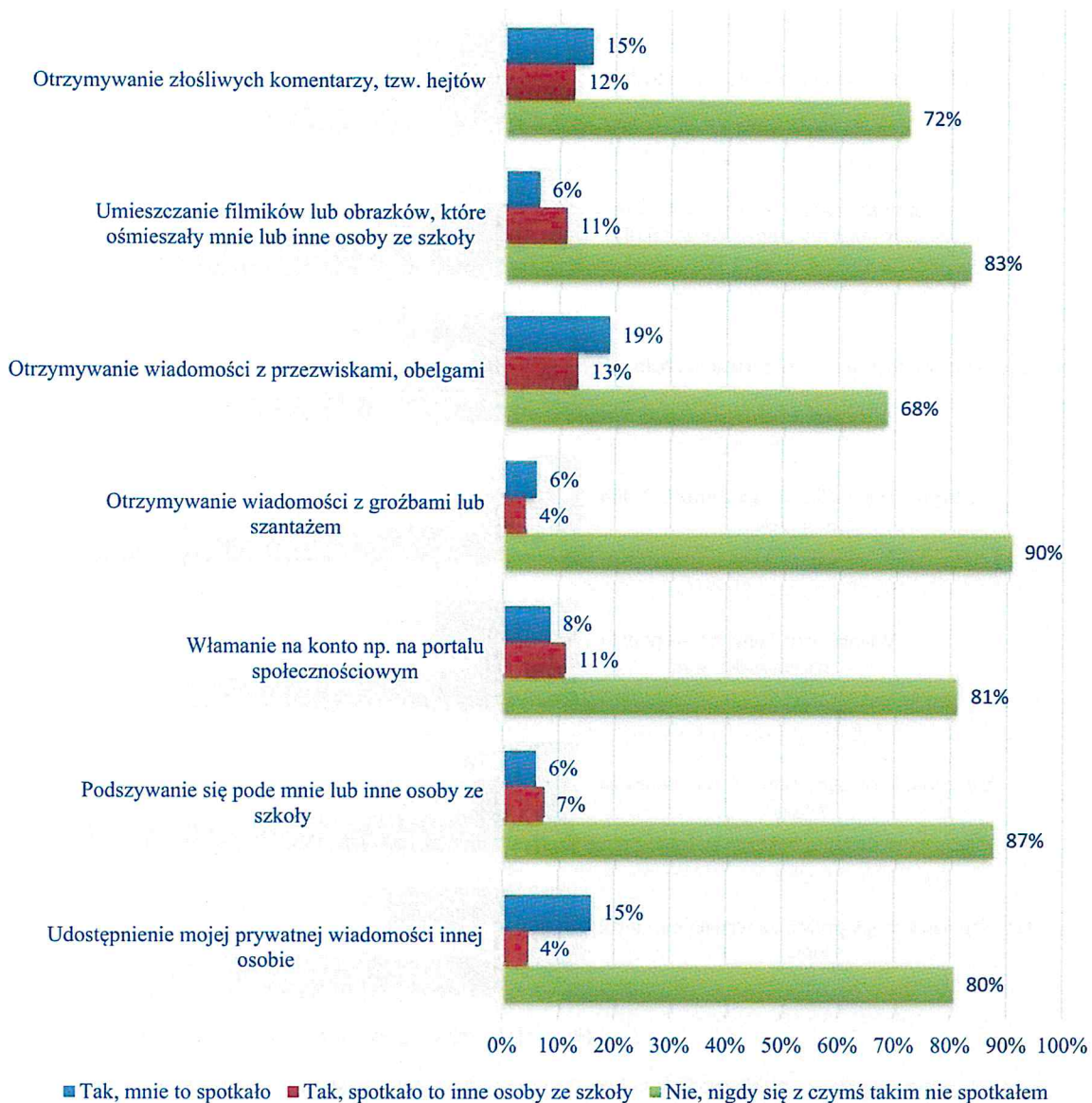
15% uczniów klas 6 i 27% uczniów klas 7-8 doświadczyło w przestrzeni internetowej zjawiska hatingu, nazywanego potocznie przez uczniów „hejtowaniem”. Polega ono na otrzymywaniu obraźliwych komentarzy atakujących bezpośrednio osobę. Komentarze takie są widoczne publicznie w serwisach społecznościowych i często występują w formie zmasowanej – jeden negatywny komentarz powoduje falę kolejnych. Dla dorastającej młodzieży doświadczenie hatingu może być niezwykle traumatyczne. Okres dojrzewania jest czasem, gdy środowisko rówieśnicze stanowi najmocniejszy punkt odniesienia. Odrzucenie, a wręcz nienawiść ze strony innych młodych osób może stanowić zagrożenie dla poczucia własnej wartości i rozwijającej się tożsamości.

Młodzi ludzie doświadczyli również otrzymywania wiadomości z przezwiskami (klasy 6: 19%; klasy 7-8: 29%), udostępnienia prywatnej wiadomości osobom trzecim (klasy 6: 15%; klasy 7-8: 31%) oraz włamania na konto np. na portalu społecznościowym (klasy 6: 8%; klasy 7-8: 23%),

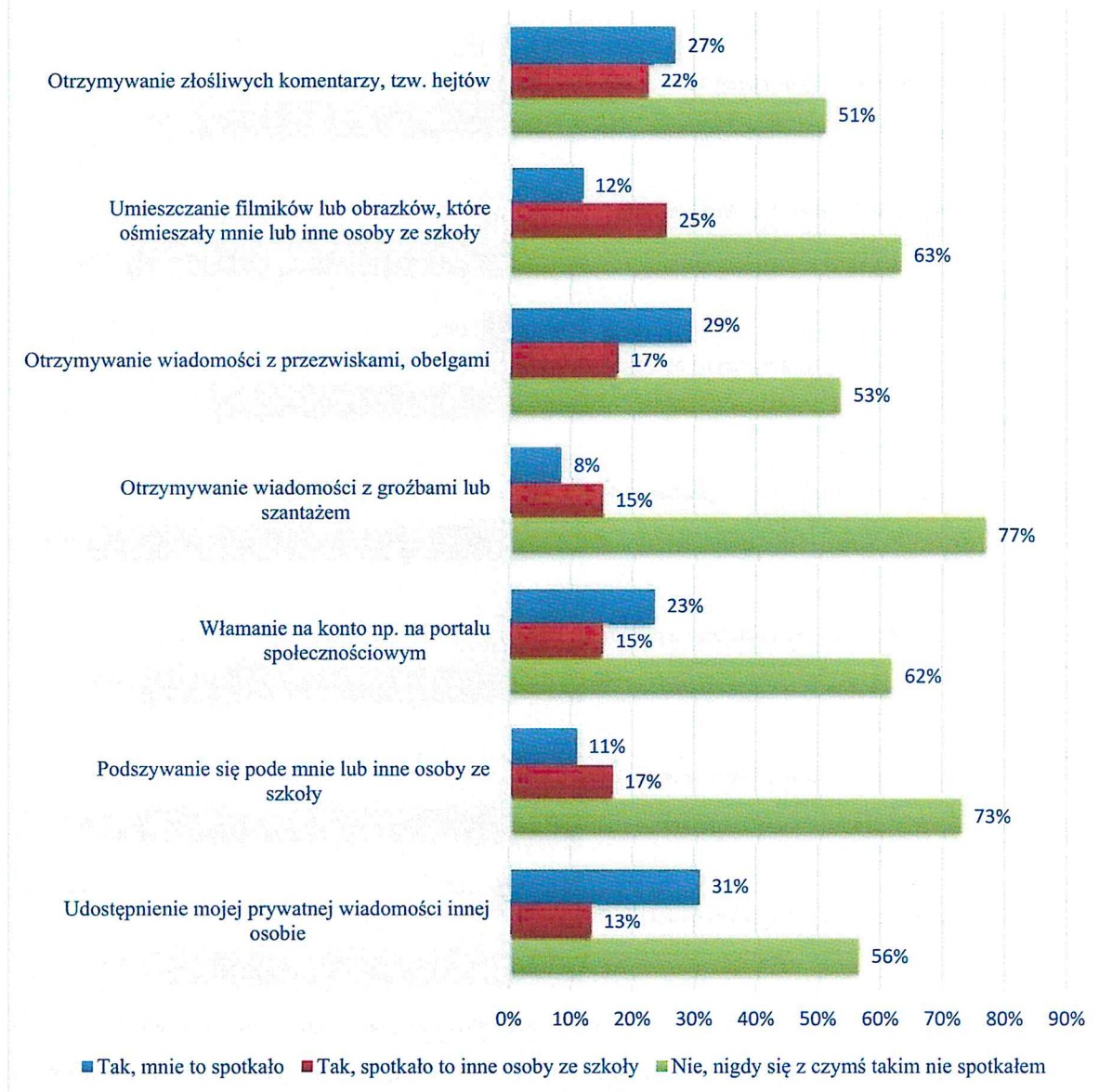
Należy zwrócić uwagę na prowadzenie szerokiej edukacji z zakresu bezpiecznego korzystania z Internetu: wspierania świadomości prawnej, umiejętności ochrony przez niebezpiecznymi sytuacjami, wiedzy dotyczącej ochrony własnych danych.

Styczeń z cyberprzemocą: klasy 6

Styczość z cyberprzemocą: klasy 7-8

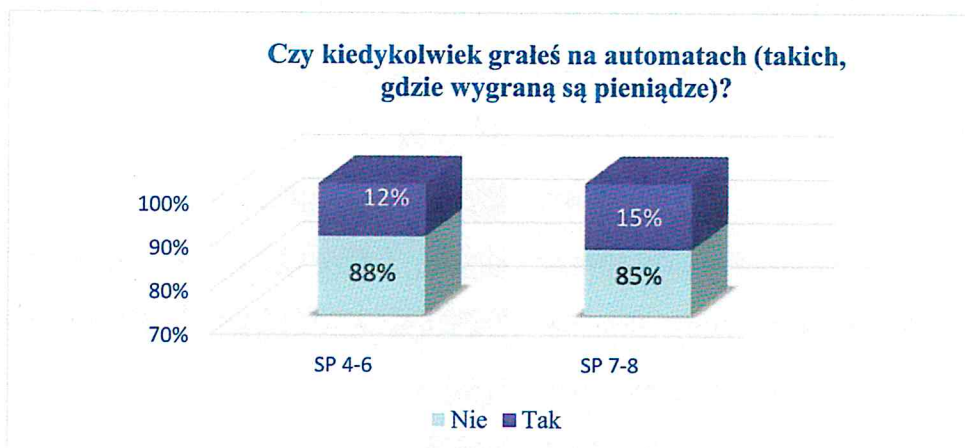

HAZARD

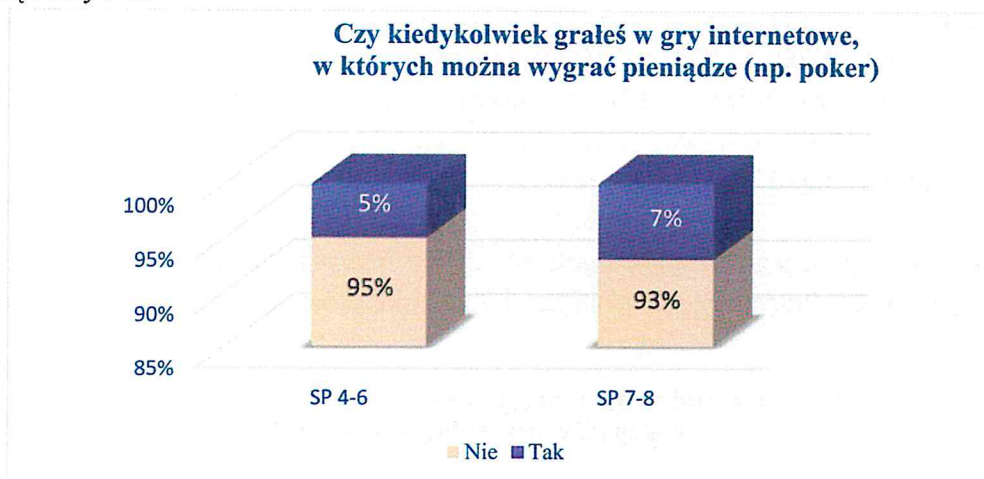
Prawie 5% młodzieży gra na automatach o niskich wygranych. Hazard stanowi jedną z często praktykowanych form spędzania czasu wolnego (przynajmniej raz na tydzień lub prawie codziennie). Nastolatki w stopniu większym niż osoby dorosłe są podatne na patologiczny hazard, a zwłaszcza na negatywne skutki gier. Faktem jest, że szczególnie dla młodzieży hazard w Internecie jest generalnie dużo łatwiej dostępny niż hazard tradycyjny, ze względu na mniejszą kontrolę wieku oraz możliwość grania o dużo niższe stawki.

Poniższe wykresy ilustrują popularność gier hazardowych wśród młodych mieszkańców Miasta Zduńska Wola.

Większość uczniów nie korzystała nigdy z formy „rozrywki”, jaką jest gra na automatach (klasy 6: 88%; klasy 7-8: 85%), aczkolwiek, ogólny odsetek uczniów, którzy mieli kontakt z grą na automatach jest zauważalny.

W porównaniu do gier na automatach, internetowe gry „na pieniądze” są mniej popularne wśród uczniów szkół Miasta Zduńska Wola. 95% młodszych i 93% starszych uczniów nie ma doświadczenia z taką formą rozrywki.

ZAGROŻENIA SPOŁECZNE W ŚRODOWISKU SZKOLNYM W OCENIE PEDAGOGÓW/PSYCHOLOGÓW SZKOLNYCH

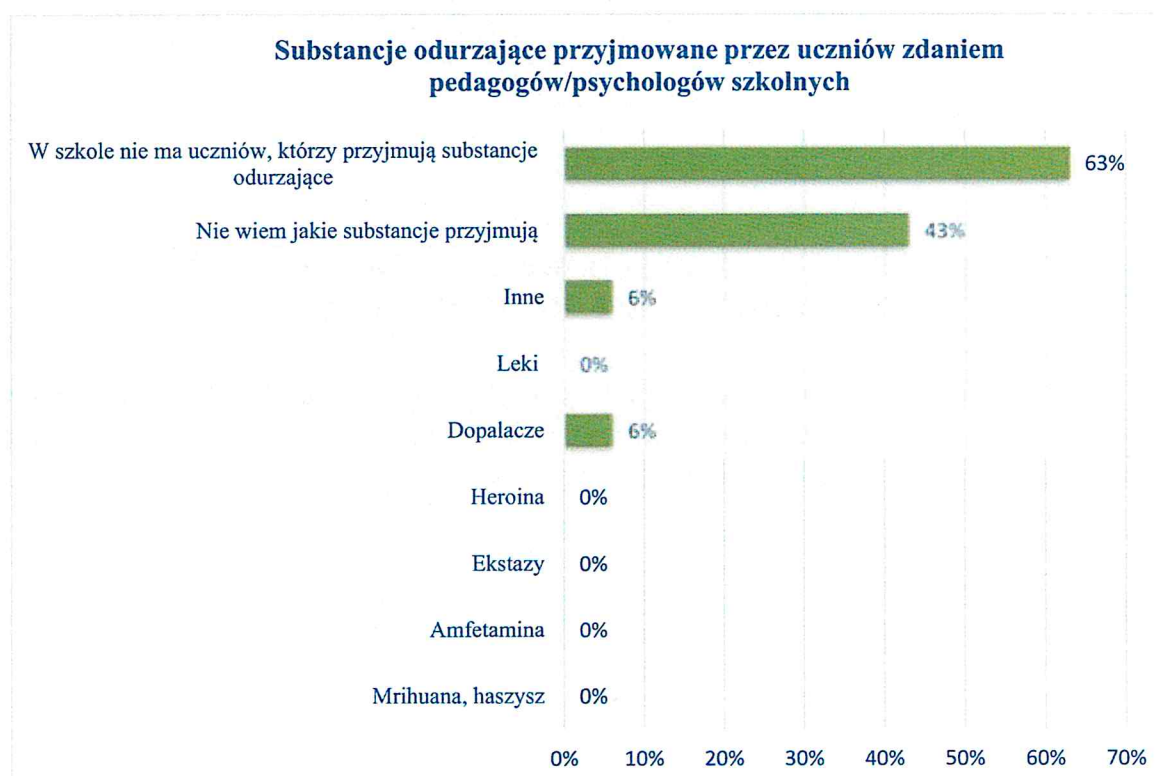
Zdaniem pedagogów/psychologów szkół podstawowych Miasta Zduńska Wola najczęstszym problemem okazuje się zaniedbywanie obowiązków szkolnych (67%), następnie zachowania agresywne (66%), palenie tytoniu (49%), wagarowanie (34%).

Zdaniem 23% respondentów palenie tytoniu praktycznie nie występuje w ich szkołach, podobnie w przypadku: picia alkoholu (60%), zażywania substancji psychoaktywnych (77%), wagarowania (21%), wykroczeń i wandalizmu (49%) czy przedwczesnej aktywności seksualnej (97%). Z kolei bardzo często występującymi problemami są: zachowania agresywne (46%) i zaniedbywanie obowiązków szkolnych (63%).

Zdaniem 63% pedagogów/psychologów w ich placówkach nie ma uczniów, którzy przyjmują substancje odurzające. Przeciwnego zdania jest 12% i wskazało na dopalacze i napoje energetyczne.

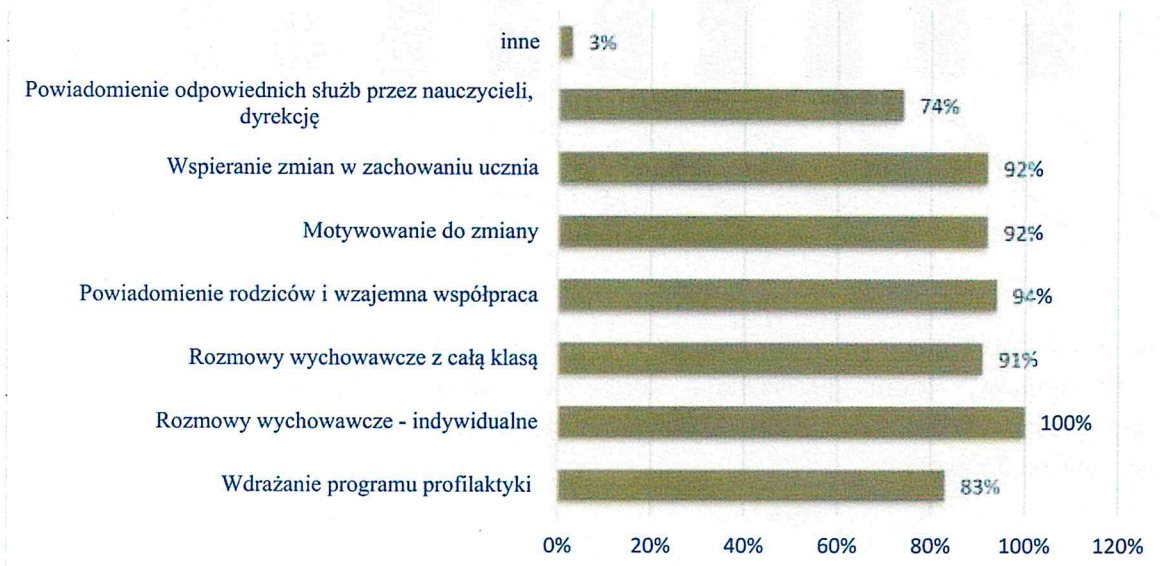

Jakie profilaktyczne działania podejmuje szkoła?

W przypadku zaobserwowania w szkole zachowań ryzykownych podejmowane są działania profilaktyczne zaprezentowane na poniższym wykresie.

Jakie profilaktyczne działania podejmuje szkoła, w przypadku wystąpienia zachowań ryzykownych?

Tab. 4 Ocena skuteczności podejmowanych działań wg pedagogów/psychologów szkolnych

Działanie:	Skuteczny	Średnio skuteczny	Mało skuteczny	Nieskuteczny
Wdrażanie programu profilaktyki	54%	40%	6%	0%
Rozmowy wychowawcze indywidualne	74%	26%	0%	0%
Rozmowy wychowawcze z całą klasą	51%	40%	9%	0%
Powiadomienie rodziców i wzajemna współpraca	63%	34%	3%	0%
Motywowanie do zmiany	51%	40%	9%	0%
Wspieranie zmian w zachowaniu	66%	29%	6%	0%
Powiadamianie odpowiednich służb przez nauczycieli, dyrekcję	60%	34%	6%	0%

Obserwacja codziennego funkcjonowania uczniów w środowisku szkolnym pozwala zauważyć szereg symptomów, które przejawiają uczniowie podejmujący zachowania ryzykowne. Najczęściej obserwowane są: zmiany nastroju i zachowania, zmiany w relacjach z innymi, spadek motywacji do nauki.

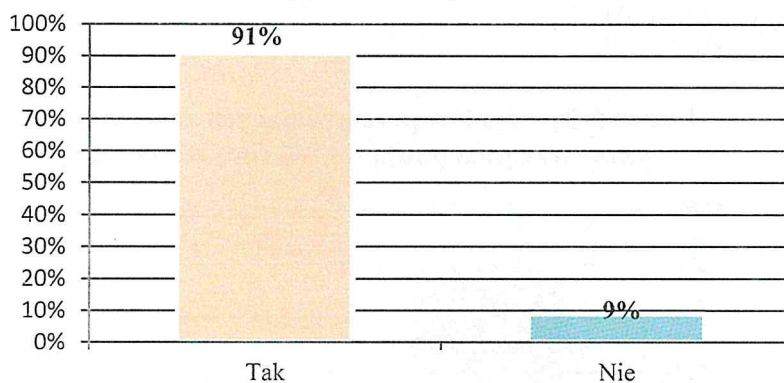

Jakie symptomy przejawiają uczniowie, którzy mogli podjąć się zachowań ryzykownych?

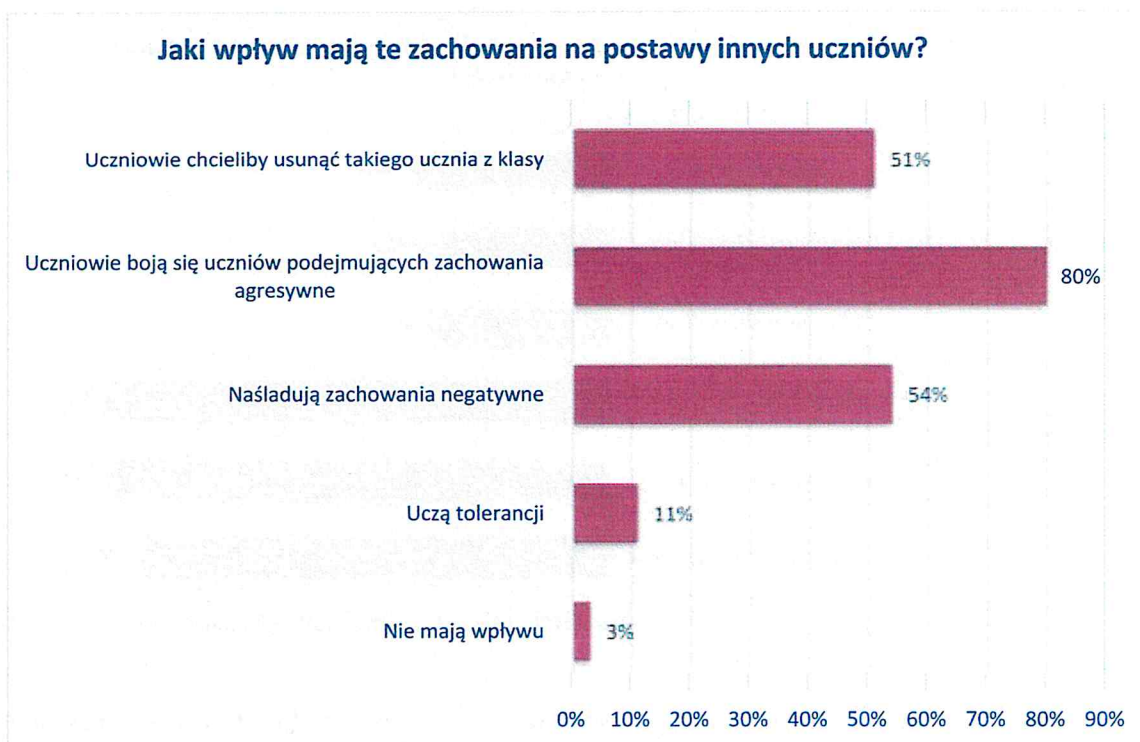

Ankietowani psychologowie/pedagodzy szkolni są w 91% zgodni w kwestii destrukcyjnego wpływu zachowań ryzykownych niektórych uczniów na ich rówieśników.

Czy Pani/Pana zdaniem zachowania negatywnie wpływają destrukcyjnie na innych uczniów?

Zachowania ryzykowne podejmowane przez niektórych uczniów przejawiają swój wpływ w stosunku do innych uczniów. Zdaniem ankietowanych uczniowie w 80% boją się kolegów przejawiających zachowania agresywne oraz naśladują też te zachowania (54%). Dochodzi także do sytuacji, kiedy uczniowie chcą „problematicznego” kolegę usunąć z klasy.

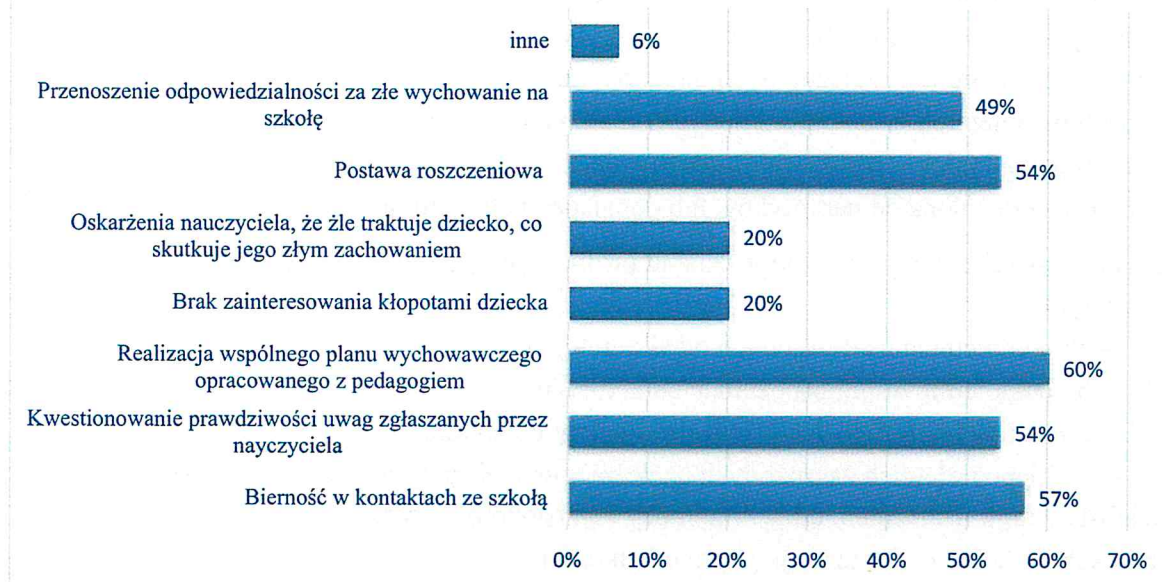

Bardzo istotnym czynnikiem jest współpraca szkoły z rodzicami, a zwłaszcza ucznia wykazującego zachowania ryzykowne. Zdaniem badanych psychologów/pedagogów ze szkół w Mieście Zduńska Wola, rodzice uczniów przejawiających zachowania ryzykowne w większości podejmują współpracę ze szkołą.

Na poniższym wykresie przedstawiono postawy względem szkoły, jakie przyjmują rodzice w sytuacji, kiedy ich dzieci przejawiają zachowania ryzykowne. Większość rodziców podejmuje współpracę i wspólnie z placówką realizuje plan wychowawczy opracowany wspólnie z pedagogiem. Niestety spora część ankietowanych wskazuje na postawy rodziców upatrujących się przyczyn zachowań ryzykownych w szkole.

Jakie postawy podczas występowania u dziecka zachowania ryzykownego przyjmują rodzice?

2. Wielkość zjawiska uzależnienia od alkoholu oraz przemocy w rodzinie na terenie Miasta Zduńska Wola

Liczbę osób uzależnionych od alkoholu na terenie miasta Zduńska Wola można szacować na podstawie liczby pacjentów zgłaszających się po pomoc do poradni leczenia uzależnień oraz do Punktu ds. Przemocy w Rodzinie.

W Poradni Leczenia Uzależnień w Zduńskowolskim Szpitalu Powiatowym sp. z o.o., w okresie od stycznia do grudnia 2019 r., objęto pomocą, poza kontraktem z NFZ:

- 1) 74 pacjentów uzależnionych od alkoholu będących w pierwszym etapie leczenia, którzy zakończyli cykl leczenia w ramach NFZ (w 2017 r. – 71, w 2018 r. - 55);
- 2) 147 pacjentów uzależnionych od alkoholu będących w trzecim etapie leczenia (w 2017 r. – 189, w 2018 r. - 202);
- 3) 208 osób uzależnionych od alkoholu, którzy wymagali wsparcia w rozwiązywaniu bieżących trudności oraz motywowania do dalszego trzeźwienia (w 2017 r. – 284, w 2018 r. - 258);
- 4) 61 osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych (w 2018 r. – 129);
- 5) 288 osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin celem poprawy zaburzonych relacji rodzinnych, związanych z podjętą i kontynuowaną terapią (w 2017 r. – 288, w 2018 r. - 288).

Drugą placówką udzielającą pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej oraz podejmującą działania interwencyjno-zapobiegawcze skierowane do osób uzależnionych od alkoholu jest Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Zduńskiej Woli w ramach Poradni Terapii i Leczenia Uzależnień. Dane statystyczne dotyczące udzielonej w 2019 r. pomocy osobom, w szczególności uzależnionym od alkoholu, w okresie sprawozdawczym przedstawiają się następująco:

- 1) specjalista terapii uzależnień od alkoholu objął pomocą 61 osób, w tym:
  - 46 osób pełnoletnich uzależnionych od alkoholu,
  - 4 osoby pełnoletnie współuzależnione od alkoholu,

- 4 osoby z rodziny osoby uzależnionej od alkoholu,
  - 2 osoby niepełnoletnie zagrożone uzależnieniem od mediów (Internet, telefon),
  - 2 osoby z rodziny osoby uzależnionej od mediów- rodzice.
- 2) psycholog objął pomocą psychologiczną 73 osoby, w tym:
- 56 osób pełnoletnich uzależnionych od alkoholu,
  - 8 osób pełnoletnich współuzależnionych od alkoholu,
  - 7 osób pełnoletnich zagrożonych uzależnieniem od alkoholu,
  - 1 osoba uzależniona od narkotyków lub dopalaczy i alkoholu jednocześnie.
- 3) pedagog resocjalizacyjny, instruktor działań profilaktycznych i prewencyjnych objął pomocą 126 osób, w tym:
- 25 osób pełnoletnich uzależnionych od alkoholu,
  - 2 osoby pełnoletnie współuzależnione od alkoholu,
  - 37 osób pełnoletnich zagrożonych uzależnieniem od alkoholu,
  - 36 osób niepełnoletnich zagrożonych uzależnieniem, eksperymentujących z alkoholem.
- 4) specjalista terapii uzależnień udzielił pomocy 103 osobom, w tym:
- 64 osobom pełnoletnim uzależnionym od alkoholu,
  - 17 osobom pełnoletnim współuzależnionym od alkoholu,
  - 3 osobom pełnoletnim zagrożonym uzależnieniem od alkoholu,
  - 6 osobom pełnoletnim uzależnionym od narkotyków lub dopalaczy i alkoholu jednocześnie.

W zakresie przeciwdziałania uzależnieniom Fundacja „Przystań z nami” udzieliła pomocy w następujących formach:

- 1) wsparcie indywidualne oraz grupowe, tworzenie środowiska samopomocowego – 30 osób miesięcznie;
- 2) wsparcie współuzależnionych poprzez prowadzenie klubu DDA – 35 osób miesięcznie;
- 3) wsparcie terapeutyczne osób bezdomnych przebywających w schronisku dla osób bezdomnych w Henrykowie – 22 spotkania miesięcznie;
- 4) wsparcie grupowe w formie warsztatów – 27 osób miesięcznie;
- 5) wsparcie terapeutyczne za pośrednictwem platformy internetowej i internetowej grupy wsparcia – 50 osób miesięcznie.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli, zwany dalej „Ośrodkiem”, jest kolejnym podmiotem na terenie miasta Zduńska Wola udzielającym pomocy i posiadającym zasoby umożliwiające organizację działań w zakresie rozwiązywania problemów związanych z nadużywaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, przemocy w rodzinie, wpływających destrukcyjnie na życie rodzinne i społeczne.

W latach 2015-2019 liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej Ośrodka w związku z problemem alkoholowym kształtowała się następująco.

Tab. 5 Pomoc osobom z problemem alkoholowym

Wyszczególnienie	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Liczba rodzin z problemem alkoholowym	231	242	221	187

Dane statystyczne na przestrzeni ostatnich lat obrazują nieznaczne wahania zjawiska używania alkoholu. W 2019 r. z pomocy społecznej w związku z problemem alkoholowym skorzystało 187 rodzin, mniej o 34 niż w roku 2018. W roku 2018 w stosunku do roku 2017 liczba rodzin z problemem narkotykowym wzrosła o 21.

Obok zjawiska alkoholizmu i narkomanii problemem współczesnego świata jest stosowanie różnych form przemocy, zarówno domowej jak i w środowisku lokalnym. Badania CBOS dotyczące doświadczania zjawiska przemocy wśród Polaków pokazują, iż przemoc i różne formy agresji nie są czymś nadzwyczajnym. Spotykamy się z nią coraz częściej na ulicy, w miejscach publicznych, w pracy, w szkole, domu, środkach komunikacji miejskiej.

Przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie na szczeblu lokalnym zajmują się w szczególności Punkt ds. Przemocy w Rodzinie, Policja, sąd. Punkt ds. Przemocy w Rodzinie pełni rolę wsparcia dla ofiar przemocy poprzez udzielanie specjalistycznego poradnictwa, podejmowanie interwencji w środowisku, realizację programów dla ofiar przemocy w rodzinie i ich sprawców oraz systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie.

W latach 2017-2019 liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej Ośrodka w związku z przemocą kształtowała się następująco:

Tab. 6 Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” w latach 2017-2019 na terenie miasta Zduńska Wola

2017 r.	2018 r.	2019 r.
80	74	73

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli

Z zebranych informacji wynika, że w latach 2017-2019 roku nastąpił nieznaczny spadek rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”.

Tab. 7 Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty” wraz ze wskazaniem konkretnej instytucji, która jako pierwsza podjęła działania

Liczba wszczętych procedur Niebieskie Karty przez:	Lata			Razem
	2017	2018	2019	
Ośrodek	8	7	12	27
Policję	43	40	33	116
szkoły	0	2	1	3
Razem:	51	49	46	146

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli

Tab. 8 Płeć osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie na podstawie prowadzonych procedur „Niebieskie Karty”

Płeć osób podejrzanych o stosowanie przemocy na podstawie procedury „Niebieskie Karty”	Lata					
	2017		2018		2019	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
mężczyźni	77	96,25	73	98,6	72	98,6
kobiety	3	3,75	1	1,4	2	1,4

Źródło: dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli

W statystykach zebranych na terenie Zduńskiej Woli dosyć wyraźnie zaznacza się płeć osoby doznającej przemocy, którą w ponad 90% stanowią kobiety.

Podobnie kształtuje się kwestia tego, kto stosuje przemoc w rodzinie – w około 96-98% przypadków są to mężczyźni (niezależnie od tego czy stosuje przemoc wobec kobiet, dzieci czy innych mężczyzn), co wynika w dużej mierze z siły fizycznej lub lepszej sytuacji finansowej i społecznej (np. mężczyzna aktywny zawodowo – kobieta wychowuje dziecko i zajmuje się domem).

Instytucją, która najczęściej zajmuje się problemem przemocy w sytuacjach kryzysowych i interwencyjnych jest Komenda Powiatowa Policji w Zduńskiej Woli. Funkcjonariusze Policji podejmują interwencje w środowisku, nierzadko używając środków przymusu bezpośredniego i to właśnie Policja jest podmiotem najczęściej wdrażającym procedurę „Niebieskie Karty”.

Tab. 9 Dane liczbowe Komendy Powiatowej Policji w zakresie działań dotyczących przeciwdziałania przemocy w rodzinie w latach 2017 – 2019

L.p.	Podjęmowane działania	2017	2018	2019
1.	Liczba przeprowadzonych interwencji domowych	790	623	743
2	Liczba wypełnionych formularzy „Niebieskie Karty”	48	38	30
3	Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą	kobiety - 46 mężczyźni - 4 małoletni - 8	kobiety - 37 mężczyźni - 1 małoletni - 7	kobiety - 28 mężczyźni - 4 małoletni - 5
4	Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc	mężczyźni - 45 kobiety - 4 małoletni - 0	mężczyźni - 35 kobiety - 2 małoletni - 1	mężczyźni - 28 kobiety - 1 małoletni - 0
5	Liczba osób zatrzymanych wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc	mężczyźni - 31 kobiety - 0	mężczyźni - 23 kobiety - 0	mężczyźni - 18 kobiety - 1
6	Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc będąc pod wpływem alkoholu	mężczyźni - 42 kobiety - 3	mężczyźni - 33 kobiety - 2	mężczyźni - 21 kobiety - 1
7	Liczba przypadków poszczególnych rodzajów przemocy	fizyczna - 50 psychiczna - 62 seksualna - 0 innego rodzaju - 0	fizyczna - 44 psychiczna - 45 seksualna - 1 innego rodzaju - 0	fizyczna - 37 psychiczna - 38 seksualna - 0 innego rodzaju - 0
8	Rodzaje pomocy udzielonej osobie, co do której istnieje	umieszczenie w szpitalu - 1 udzielenie pomocy	umieszczenie w szpitalu - 0 udzielenie	umieszczenie w szpitalu - 0 udzielenie pomocy

	podejrzenie, że jest dotknięta przemocą	medycznej -1 inny rodzaj - 56	pomocy medycznej - 0 innej rodzaj - 45	medycznej - 0 innej rodzaj - 38
9	Liczba postępowań dotyczących znęcania się fizycznego i psychicznego nad członkiem rodziny	wszczętych - 34 zakończonych - 29 stwierdzonych - 20	wszczętych - 23 zakończonych -18 stwierdzonych - 8	wszczętych - 24 zakończonych - 8 stwierdzonych - 8

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Zduńskiej Woli

Analizując powyższe dane można zauważyć tendencję spadkową dotyczącą liczby wypełnionych formularzy „Niebieska Karta, część - A” w latach 2017-2019. Dane Komendy Powiatowej Policji w Zduńskiej Woli nie pokrywają się z danymi Ośrodka. Wynika to z tego, że dane Komendy Powiatowej Policji dotyczą liczby formularzy „Niebieskie Karty” z danego roku kalendarzowego, natomiast dane Ośrodka dotyczą wszystkich rodzin objętych procedurą, w tym też wszczętych w roku poprzednim i kontynuowanych w roku następnym. Ponadto dane Komendy Powiatowej Policji wskazują liczbę wypełnionych formularzy „Niebieska Karta, część - A”, a niejednokrotnie zdarzało się, że w danej rodzinie dochodziło do większej liczby aktów przemocy i do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego w Zduńskiej Woli wpływało więcej formularzy „Niebieskie Karty” w odniesieniu do jednej rodziny, w trakcie trwania tej samej procedury.

Tab. 6 Dane liczbowe Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli w zakresie spraw związanych z przemocą domową

Rok	Osądzeni	Skazani	Pozbawienie wolności									Grzywna samoistna	Ograniczenie wolności	Kara mieszana pozbawienie wolności /ograniczenie wolności	Umorzono	Warunkowo umorzono	Uniewinniono	Skazani	
			2- 5 m-cy	Warunkowe zawieszenie	6 m-cy do 1 roku	Warunkowe zawieszenie	1 rok do 2 lat	Warunkowe zawieszenie	2-5 lat	Warunkowe zawieszenie	Kobiety							Mężczyźni	
2017	11	11	-	-	8	6	1	-	1	-	-	-	1	-	-	-	1	10	
2018	28	23	-	-	18	15	-	-	1	-	1	2	1	-	3	2	3	20	
2019	18	15	1	-	13	7	-	-	-	-	-	1	-	3	-	-	-	15	

Źródło: Sąd Rejonowy w Zduńskiej Woli

Z przedstawionych danych wynika, że liczba osób osądzonych z przestępstw dotyczących przemocy domowej w 2017 roku była najniższa i wynosiła 11 osób, najwyższa była w roku 2018 i wyniosła 28 osób, zaś w roku 2019 roku wyniosła 18. Skazanymi za stosowanie przemocy w rodzinie byli niemal wyłącznie mężczyźni, liczba kobiet skazanych za to przestępstwo w 2017 roku wyniosła 1, w następnym roku 3, natomiast w 2019 roku nie było ich w ogóle.

Inicjowanie działań w zakresie określonym w art. 4¹ ust. 1 ustawy oraz podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego należy do kompetencji Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zduńskiej Woli.

Wyniki pracy Zespołu ds. orzekania i motywowania do leczenia Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zduńskiej Woli obrazuje poniższa tabela.

Wyszczególnienie	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Liczba zarejestrowanych wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego	73	67	68
Liczba przeprowadzonych rozmów z osobami uzależnionymi i ich rodzinami	51	61	61
Liczba wniosków skierowanych do Sądu Rejonowego o zastosowanie leczenia	33	28	38

W 2019 r. w stosunku do 2018 r. liczba zarejestrowanych wniosków o zastosowanie leczenia odwykowego wzrosła o 1. W analizowanym okresie w stosunku do roku poprzedniego wzrosła o 10 liczba wniosków skierowanych do Sądu Rejonowego o zastosowanie leczenia odwykowego wobec osób uzależnionych.

Do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zduńskiej Woli w 2019 r. wpłynęło 68 nowych wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązku leczenia odwykowego wobec osób nadużywających alkoholu od następujących wnioskodawców:

Wnioskodawcy:	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Komenda Powiatowa Policji w Zduńskiej Woli	18	13	9
członkowie rodzin	23	32	36
kuratorzy sądowi	21	11	8
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli	10	10	14
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli	1	0	-
opiekun prawny	-	-	1
Prokuratura Rejonowa w Zduńskiej Woli	-	1	-

Komisja wystosowała 64 zaproszenia (w 2018 r. - 61) do osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu, zgodnie z art. 24 ustawy, powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny, kierując ich na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego.

W wyniku analizy zgromadzonej dokumentacji i przeprowadzonych rozmów Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych podjęła działania w sprawach:

Wyszczególnienie	2017 r.	2018 r.	2019 r.
uzyskania bądź aktualizacji informacji środowiskowych przez Komendę Powiatową Policji w Zduńskiej Woli	57	44	58
skierowania na badanie psychiatryczno-psychologiczne w przedmiocie uzależnienia od alkoholu	57	42	46
zmotywowania do podjęcia dobrowolnego leczenia	30	30	30
wystosowania pism motywujących do podjęcia lub	2	1	-

kontynuacji terapii			
sprawdzenia czy podjęto leczenie lub terapię	29	30	30
wystosowania do Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli wniosków o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego	33	28	38
zawieszenia postępowania	11	16	12
kontynuacji spraw	21	27	23

Powyższe dane obrazują utrzymywanie się na podobnym poziomie się zjawiska nadużywania alkoholu, co stanowi podstawę do dalszego prowadzenia działań na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, podniesienia społecznej świadomości związanej z tym problemem, przeciwdziałania powstawaniu i usuwanie następstw nadużywania alkoholu, integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu.

3. Wnioski wynikające z diagnozy

Z danych przedstawionych w diagnozie można sformułować następujące wnioski dotyczące realizacji zadań w 2021 r.:

- 1) należy rozszerzać działania na rzecz zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej i psychospołecznej dla osób uzależnionych od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych, w tym papierosów, oraz ich rodzin;
- 2) należy rozszerzać działania na rzecz zwiększenia dostępności pomocy terapeutycznej, rehabilitacyjnej i psychospołecznej dla osób wykazujących uzależnienia behawioralne, w szczególności przez dzieci i młodzież;
- 3) konieczna jest szeroka edukacja z zakresu substancji psychoaktywnych oraz skutków ich używania;
- 4) wymagana jest edukacja młodzieży szkolnej w zakresie skutków używania leków uspokajających, leków nasennych wydawanych bez recepty;
- 5) należy organizować pomoc psychologiczną, rehabilitacyjną dla dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniami od substancji psychoaktywnych;
- 6) wymagana jest realizacja programów profilaktyki uzależnień prowadzonych w szkołach oraz objęcie działaniami jak największej liczby dzieci i młodzieży, a do współpracy zaangażować większą grupę rodziców;
- 7) należy finansować działalność placówek wsparcia dziennego, w tym świetlic środowiskowych, zapewniających dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych i grup ryzyka, opiekę i wychowanie, pomoc w nauce oraz bezpieczny sposób spędzania czasu po zajęciach szkolnych;
- 8) należy kontynuować pozalekcyjne zajęcia sportowe dla dzieci i młodzieży mające na celu rozbudzenie aktywności fizycznej i zagospodarowanie czasu wolnego;
- 9) należy systematycznie monitorować rzeczywistą skalę problemów uzależnień na terenie Miasta Zduńska Wola oraz potrzeb środowiska lokalnego w zakresie ich rozwiązywania poprzez stałą współpracę z służbami i innymi instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi działającymi w tym obszarze;
- 10) należy organizować różne formy wypoczynku letniego i zimowego z programem profilaktyki uzależnień dla dzieci i młodzieży szkolnej;
- 11) należy kontynuować działania informacyjno-edukacyjne skierowane do ogółu społeczności lokalnej poprzez m.in. upowszechnianie informacji o możliwościach pomocy osobom/rodzinom

- z problemem uzależnień lub doświadczających przemocy w rodzinie, współpracować w tym zakresie z mediami;
- 12) należy prowadzić monitorowanie lokalnych zagrożeń społecznych, które ułatwi opracowanie programu rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz przeciwdziałania przemocy, zgodnie z potrzebami mieszkańców, we współpracy z innymi podmiotami;
  - 13) należy dofinansowywać szkolenia, kursy specjalistyczne dla nauczycieli i rodziców, psychologów, pedagogów, terapeutów;
  - 14) należy budować międzyinstytucjonalne koalicje służące rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie;
  - 15) w oddziaływaniach profilaktycznych kierowanych do dzieci i młodzieży warto wykorzystywać proces uczenia się rówieśniczego. Jest to sytuacja, w której dorastający człowiek czerpie pozytywne poglądy i postawy nie tylko od nauczyciela czy pedagoga, ale głównie od swoich rówieśników;
  - 16) wskazane jest kontynuowanie działań przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Komendę Powiatową Policji, sąd, kuratorów sądowych, szkoły, podmioty lecznicze i organizacje społeczne w zakresie tworzenia skutecznej koalicji na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
  - 17) wsparcie dla ofiar przemocy musi być realizowane możliwie jak najbardziej skutecznie ze względu na to, że dotyka grupy najsłabsze (kobiety, dzieci, seniorów, osoby niepełnosprawne);
  - 18) zmniejsza się nieznacznie coroczna liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”. Nie musi to oznaczać, że przypadków przemocy w rodzinie na terenie miasta jest mniej (obecnie Rzecznik Praw Obywatelskich alarmuje, że w okresie epidemii wirusa SARS-CoV-2 znacznie zwiększyła się skala problemu przemocy w rodzinie).

II. CELE PROGRAMU

Cel główny:

Zapobieganie powstawaniu problemów alkoholowych i przemocy w rodzinie, ograniczenie negatywnych konsekwencji społecznych, w tym szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wywołanych przez używanie i nadużywanie alkoholu oraz zwiększenie zasobów niezbędnych do rozwiązywania istniejących problemów.

Cele szczegółowe:

- Cel. 1:** Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.
- Cel. 2:** Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
- Cel. 3:** Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży.
- Cel. 4:** Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć dla dzieci i młodzieży, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-

wychowawczych i socjoterapeutycznych.

- Cel. 5:** Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu przemocy.
- Cel. 6:** Zapewnienie działania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zduńskiej Woli.
- Cel. 7:** Podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach i zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego

III. ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do:

- 1) osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) członków rodzin osób uzależnionych od alkoholu;
- 3) osób dotkniętych przemocą w rodzinie;
- 4) osób stosujących przemoc w rodzinie;
- 5) świadków przemocy w rodzinie;
- 6) osób zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 7) dzieci i młodzieży;
- 8) służb zajmujących się przeciwdziałaniem alkoholizmowi i przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

IV. REALIZATORZY PROGRAMU

Realizatorami Programu są:

- 1) Biuro Edukacji, Sportu i Spraw Społecznych Dział Zdrowia i Polityki Społecznej Urzędu Miasta Zduńska Wola;
- 2) Pełnomocnik Prezydenta ds. Profilaktyki Uzależnień;
- 3) Punkt ds. Przemocy w Rodzinie działający w strukturze organizacyjnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli;
- 4) Poradnia Leczenia i Terapii Uzależnień w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Zduńskiej Woli;
- 5) Poradnia Leczenia Uzależnień w Zduńskowolskim Szpitalu Powiatowym Spółka z Ograniczoną Odpowiedzialnością;
- 6) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zduńskiej Woli;
- 7) Komenda Powiatowa Policji w Zduńskiej Woli;
- 8) Straż Miejska;
- 9) Sąd Rejonowy w Zduńskiej Woli;
- 10) przedszkola, szkoły podstawowe i szkoły ponadpodstawowe;
- 11) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zduńskiej Woli;
- 12) Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zduńskiej Woli;
- 13) podmioty pożytku publicznego i organizacje pozarządowe działające w sferze zadań publicznych w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym oraz pomocy społecznej, w szczególności stowarzyszenie abstynenckie: „Wola”, Zgromadzenie Zakonne Małe Dzieło Boskiej Opatrzności – Orioniści, Fundacja „Przystań z nami”;
- 14) lokalne media.

V. DZIAŁANIA PROGRAMU

Cel operacyjny 1 Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu				
Lp.	Zadania szczegółowe	Mierniki realizacji zadań	Realizatorzy	Termin
1	Finansowanie pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej w poradniach leczenia uzależnień	<ul style="list-style-type: none"> liczba podmiotów leczniczych prowadzących poradnie leczenia uzależnień objętych dofinansowaniem liczba specjalistów zatrudnionych w poradniach leczenia uzależnień 	<ul style="list-style-type: none"> Urząd Miasta Zduńska Wola podmioty lecznicze prowadzące poradnie leczenia uzależnień 	I-XII 2021 r.
2	Monitorowanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej w poradniach leczenia uzależnień	<ul style="list-style-type: none"> liczba osób skierowanych do poradni leczenia uzależnień liczba osób korzystających ze specjalistycznego wsparcia liczba zrealizowanych programów liczba działań terapeutycznych i rehabilitacyjnych skierowanych do osób uzależnionych liczba porad, konsultacji liczba ogłoszeń na temat lokalnej oferty pomocy osobom uzależnionym od alkoholu liczba ulotek, plakatów 	<ul style="list-style-type: none"> Urząd Miasta Zduńska Wola podmioty lecznicze prowadzące poradnie leczenia uzależnień 	I-XII 2021 r.
3	Dofinansowywanie kształcenia i doskonalenia zawodowego specjalistów udzielających pomocy osobom z problemem alkoholowym i członkom ich rodzin	<ul style="list-style-type: none"> liczba szkoleń, kursów liczba osób objętych dofinansowaniem 	<ul style="list-style-type: none"> Urząd Miasta Zduńska Wola 	I-XII 2021 r.

4	Zakup materiałów edukacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> • liczba broszur, ulotek, informatorów, • liczba zakupionych publikacji naukowych 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta Zduńska Wola 	I-XII 2021 r.
Cel operacyjny 2				
Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie				
1	Finansowanie działalności Punktu ds. Przemocy w Rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> • liczba zatrudnionych specjalistów 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta Zduńska Wola 	I-XII 2021 r.
2	Zapewnienie dostępności i pomocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie, w szczególności z problemem alkoholowym, w ramach Punktu ds. Przemocy w Rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> • liczba osób objętych pomocą • liczba udzielonych porad, konsultacji • liczba prowadzonych grup wsparcia • liczba warsztatów • liczba ogłoszeń na temat lokalnej oferty pomocy dla członków rodzin z problemem przemocy • liczba ulotek, plakatów 	<ul style="list-style-type: none"> • Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Pomocy Socjalnej w Zduńskiej Woli 	I-XII 2021 r.
3	Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	<ul style="list-style-type: none"> • liczba szkoleń i kursów • liczba konferencji • liczba uczestników 	<ul style="list-style-type: none"> • Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Pomocy Socjalnej w Zduńskiej Woli • Urząd Miasta Zduńska Wola 	I-XII 2021 r.
4	Upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności z problemem alkoholowym	<ul style="list-style-type: none"> • liczba wydanych broszur informacyjnych • liczba ulotek, plakatów • liczba zorganizowanych konferencji 	<ul style="list-style-type: none"> • Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Pomocy Socjalnej w Zduńskiej Woli • Urząd Miasta Zduńska Wola 	I-XII 2021 r.

5	Finansowanie zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego prowadzoną w formie opiekuńczej – świetlicę środowiskową, w tym dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych	<ul style="list-style-type: none"> • liczba placówek wsparcia dziennego • liczba dzieci objętych pomocą • liczba osób zatrudnionych 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta Zduńska Wola • podmioty prowadzące placówki wsparcia dziennego w formie opiekuńczej 	I-XII 2021 r.
6	Finansowanie zajęć z elementami socjoterapii dla dzieci z grup ryzyka, zwłaszcza dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym	<ul style="list-style-type: none"> • liczba socjoterapeutów prowadzących zajęcia grupowe • liczba dzieci objętych pomocą socjoterapeutyczną • liczba rodziców objętych wsparciem 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta Zduńska Wola 	I-XII 2021 r.
7	Organizowanie i finansowanie szkoleń w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym, problemem przemocy oraz w zakresie prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych	<ul style="list-style-type: none"> • liczba szkoleń, kursów, • liczba uczestników 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta Zduńska Wola 	I-XII 2021 r.
Cel operacyjny 3				
Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży				
1	Realizacja w szkołach programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży, ze szczególnym uwzględnieniem programów rekomendowanych	<ul style="list-style-type: none"> • liczba warsztatów • liczba zrealizowanych programów • liczba odbiorców (uczniów, nauczycieli, rodziców) 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta Zduńska Wola • szkoły 	I-XII 2021 r.
2	Organizowanie działań o charakterze edukacyjno-profilaktycznym	<ul style="list-style-type: none"> • liczba spektakli teatralnych dla dzieci, koncertów • liczba zajęć edukacyjno-profilaktycznych • liczba odbiorców 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta Zduńska Wola • placówki wsparcia dziennego • szkoły 	I-XII 2021 r.
3	Organizowanie szkoleń, kursów w zakresie pracy profilaktycznej z dziećmi i młodzieżą dla nauczycieli, pedagogów, psychologów	<ul style="list-style-type: none"> • liczba zorganizowanych szkoleń, kursów • liczba osób uczestniczących w szkoleniach, kursach 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta Zduńska Wola • szkoły • placówki wsparcia dziennego 	I-XII 2021 r.

4	Edukacja publiczna w zakresie problematyki alkoholowej	<ul style="list-style-type: none"> liczba przeprowadzonych lokalnych kampanii edukacyjnych liczba wydanych broszur, plakatów, ulotek 	<ul style="list-style-type: none"> Urząd Miasta Zduńska Wola 	I-XII 2021 r.
Cel operacyjny 4				
Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć dla dzieci i młodzieży, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych				
1	Wspieranie wydarzeń promujących zdrowy tryb życia i abstynencję, adresowanych do rodzin	<ul style="list-style-type: none"> liczba wydarzeń liczba uczestników 	<ul style="list-style-type: none"> Urząd Miasta Zduńska Wola 	I-XII 2021 r.
2	Promowanie alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież szkolną m. in. poprzez wspieranie imprez sportowo-rekreacyjnych, organizowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych	<ul style="list-style-type: none"> liczba zorganizowanych pozalekcyjnych zajęć sportowych liczba uczestników pozalekcyjnych zajęć sportowych liczba wydarzeń sportowo-rekreacyjnych liczba wydarzeń objętych wsparciem liczba zakupionych statuetek, nagród liczba zakupionego sprzętu sportowego 	<ul style="list-style-type: none"> Urząd Miasta Zduńska Wola Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zduńskiej Woli 	I-XII 2021 r.
3	Organizowanie i finansowanie wycieczki letniego, w formie półkolonii, obozu socjoterapeutycznego dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka, połączonego z realizacją programów profilaktycznych	<ul style="list-style-type: none"> liczba dzieci liczba wychowawców 	<ul style="list-style-type: none"> Urząd Miasta Zduńska Wola szkoły podstawowe 	VII-VIII 2021 r.
Cel operacyjny 5				
Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu przemocy				
1	Dofinansowywanie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniu przemocy	<ul style="list-style-type: none"> liczba podmiotów, osób objętych dofinansowaniem liczba odbiorców liczba zadań objętych 	<ul style="list-style-type: none"> Urząd Miasta Zduńska Wola 	I-XII 2021 r.

		dofinansowaniem	
Cel operacyjny 6			
Zapewnienie działania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zduńskiej Woli			
1	Zabezpieczenie pracy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zduńskiej Woli oraz zespołów problemowych Komisji	<ul style="list-style-type: none"> • liczba wniosków do sądu o wszczęcie postępowania w sprawie zastosowania obowiązkowego leczenia odwykowego wobec osób nadużywających alkohol • liczba osób zmotywowanych do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego • liczba wydanych opinii przez biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu • liczba przeprowadzonych działań edukacyjno-kontrolnych przez członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych • liczba szkoleń dla członków Komisji 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta Zduńska Wola • Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zduńskiej Woli <p style="text-align: right;">I-XII 2021 r.</p>
Cel operacyjny 7			
Podjęcie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości na drogach i zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego			
1	Prowadzenie działań edukacyjno-profilaktycznych z zakresu bezpieczeństwa komunikacyjnego i właściwych zachowań oraz postaw wobec osób i zdarzeń z udziałem nietrzeźwych uczestników ruchu drogowego	<ul style="list-style-type: none"> • liczba zajęć profilaktycznych w szkołach, klubach seniora • liczba odbiorców 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta Zduńska Wola • Komenda Powiatowa Policji w Zduńskiej Woli <p style="text-align: right;">I-XII 2021 r.</p>
2	Edukacja publiczna z zakresu zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego	<ul style="list-style-type: none"> • liczba kampanii społecznych • liczba ulotek, broszur 	<ul style="list-style-type: none"> • Urząd Miasta Zduńska Wola • Komenda Powiatowa Policji w Zduńskiej Woli <p style="text-align: right;">I-XII 2021 r.</p>

3	Współpraca międzysektorowa służb	<ul style="list-style-type: none"> Liczba przekazanych policji i straży miejskiej opasek odblaskowych, kamizelek odblaskowych, breloków odblaskowych celem rozpowszechnienia wśród mieszkańców miasta 	<p>Woli</p> <ul style="list-style-type: none"> Urząd Miasta Zdunska Wola Straż Miejska Komenda Powiatowa Policji w Zdunskiej Woli 	I-XII 2021 r.
---	----------------------------------	--	--	------------------

VI. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Zakłada się, że zadania realizowane w ramach Programu doprowadzą do zwiększenia skuteczności pomocy i wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym i zagrożonym problemem uzależnienia od alkoholu oraz przemocą poprzez:

- 1) zmniejszenie populacji osób pijących alkohol w sposób szkodliwy i zagrażający zdrowiu i życiu;
- 2) ograniczanie spożycia napojów alkoholowych oraz zmiana struktury ich spożywania przez młodzież oraz podwyższenie wieku inicjacji alkoholowej;
- 3) zwiększenie liczby osób korzystających z pomocy terapeutycznej w zakresie leczenia uzależnień i współuzależnień;
- 4) zwiększenie dostępności pomocy specjalistycznej osobom i rodzinom doświadczającym przemocy;
- 5) wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu oraz przemocy w rodzinie;
- 6) zwiększenie wiedzy wśród dzieci i młodzieży poprzez działalność edukacyjno-informacyjną w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, behawioralnych oraz kształtowania właściwych postaw;
- 7) zwiększenie działań ukierunkowanych na zapobieganie i ograniczanie skutków społecznych związanych z nadużywaniem alkoholu poprzez prowadzenie działalności edukacyjno-informacyjnej;
- 8) zmniejszenie liczby osób i rodzin dotkniętych przemocą;
- 9) podniesienie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu oraz przemocy w rodzinie;
- 10) stała współpraca z instytucjami i organizacjami pozarządowymi, których działalność służy rozwiązywaniu problemów alkoholowych.

VII. TRYBY REALIZACJI ZADAŃ

Zadania ujęte w Programie realizowane będą:

- 1) jako zadania własne przy pomocy własnych jednostek organizacyjnych podległych Miastu Zduńska Wola – w drodze zmiany dysponenta środków budżetowych;
- 2) jako zadania zlecone:
  - a) w trybie konkursu ofert, o którym mowa w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2365 oraz z 2020 r. poz. 322 i 1492),
  - b) w trybie otwartego konkursu ofert, o którym mowa w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057),
  - c) w trybie art. 38 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2020 r. poz. 295, 567 i 1493),
  - d) na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych,
  - e) bez stosowania ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych;
- 3) poprzez zakup świadczeń zdrowotnych dla osób uzależnionych od alkoholu i członków ich rodzin w podmiocie leczniczym prowadzącym poradnię leczenia uzależnień.

VIII. PRZEWIDYWANE SKUTKI FINANSOWE PROGRAMU

Program realizowany będzie przez cały rok kalendarzowy w ramach środków finansowych zaplanowanych w budżecie Miasta Zduńska Wola, stanowiących dochody z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Szacowana wysokość wpływów z opłat w 2021 r. planowana jest na ogólną kwotę 880 000 zł. Środki finansowe na realizację zadań w 2020 r. zapisane są w dziale 851 - Ochrona zdrowia i dziale 852 - Pomoc społeczna, w następujący sposób:

- 1) w rozdziale 85153 – Zwalczanie narkomanii – zaplanowana kwota 304 314,00 zł;
- 2) w rozdziale 85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi – zaplanowana kwota 504 486,00 zł;
- 3) w rozdziale 85205 – Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie – zaplanowana kwota 71 200,00 zł.

IX. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW MIEJSKIEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W ZDUŃSKIEJ WOLI

Zasady działania, podział i tryb pracy Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zduńskiej Woli określa regulamin zatwierdzony przez Prezydenta Miasta Zduńska Wola w drodze zarządzenia nr 445/19 z dnia 14 października 2019 r. w sprawie zatwierdzenia Regulaminu dotyczącego sposobu funkcjonowania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zduńskiej Woli.

Ustala się następujące zasady finansowania pracy członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zduńskiej Woli:

- 1) członkowi Komisji za udział w posiedzeniu Komisji i jej zespołów przysługuje wynagrodzenie w formie miesięcznego ryczału brutto, bez względu na liczbę posiedzeń w miesiącu, z zastrzeżeniem pkt 2, w wysokości:
  - a) przewodniczący – 240 zł,
  - b) zastępca przewodniczącego – 240 zł,
  - c) sekretarz – 210 zł,
  - d) członek – 190 zł;
- 2) nieobecność członka na posiedzeniu powoduje potrącenie wynagrodzenia w wysokości proporcjonalnej do liczby posiedzeń w danym miesiącu;
- 3) wynagrodzenie za udział w posiedzeniach wypłacane jest na podstawie imiennej listy obecności;
- 4) wynagrodzenie miesięczne wypłaca się na koniec miesiąca.

X. SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie poprzez sprawozdawczość.

Sprawozdanie z realizacji zadań ujętych w Programie na 2021 r. przedłożone zostanie Radzie Miasta Zduńska Wola w terminie do 30 kwietnia 2022 r. przez Prezydenta Miasta Zduńska Wola.

**Uzasadnienie do projektu uchwały
w sprawie Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych na 2021 r.**

Zagrożenia wynikające z używania i nadużywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych dotyczą całej populacji ludności. Organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego są obowiązane do podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania alkoholu, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności organizacji społecznych w tym zakresie.

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 r., zwany dalej „Programem”, stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych gminy w zakresie profilaktyki uzależnień oraz ograniczania szkód społecznych i zdrowotnych wywołanych przez używanie i nadużywanie alkoholu.

Program określa zadania własne gminy w zakresie prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałania powstawaniu i usuwanie następstw nadużywania alkoholu, w obszarze pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Na realizację zadań określonych w Programie przeznaczone będą środki finansowe pochodzące z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Program stanowiący część strategii rozwiązywania problemów społecznych uchwalany jest corocznie przez Radę Miasta Zduńska Wola.

Z uwagi na powyższe uzasadnione jest podjęcie przedmiotowej uchwały.

Z up. PREZYDENTA MIASTA

Aneta Antosiak
KIEROWNIK
DZIAŁU ZDROWIA I POLITYKI SPOŁECZNEJ

Z up. PREZYDENTA MIASTA

Katarzyna Chwiałkowska
DYREKTOR
BIURA EDUKACJI, SPORTU
I SPRAW SPOŁECZNYCH

PREZYDENT MIASTA

Konrad Pokora